

Кабул ителде педагогларның киңәшмәсендә
1нче беркетмә, 73 нче фәрман 29.08.2022 ел

Рас. **Р.Ф.Хәйбуллина**
мөдир

Татар теле өйрәтү программасы (“Татарча сөйләшәбез”)
Казан шәһәре Киров районының “Татар телендә тәрбия
һәм белем бирү 417нче катнаш төрдәге балалар бакчасы”
мәктәпкәчә белем муниципаль бюджет учреждениесе
2022-2023 уку елы

Татар теле укутучысы: Шайдуллина Г.Р.

**Балалар бакчасында рус һәм башка милләт балаларын
татарчага өйрәтү программасы.
АҢЛАТМА ЯЗУЫ.**

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәтү программасы, укыту-методик комплекты (УМК) төзү бурычы куелды.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәтү программасы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче карары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде.

Программа 4 яштан 7 яшкә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренә эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яштан баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Программа принциплары.

Коммуникативлык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төрөнә үз үзгәртеп карау, тәрбиячә сөйләм техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзгәртеп карау төрлә күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләм өстерү;

Күрсәтмәлек принцибы – тел өйрәтүгә көндәлек тормыштагы һәр төрлө эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүгә төп чарасы булып торган уен аша үткөрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсә белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эшчәнлекне күздә тоту;

Белем бирүгә комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенә мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзгәртеп карау, үзгәртеп карау шәхси ихтияжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүгә мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүгә практик эһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәрәнгәндә, балалар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенә дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүгә күздә тоту. Балаларның яш үзгәртеп карау өстерүгә күздә тоту. Балаларның яш үзгәртеп карау өстерүгә күздә тоту.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегә өчен материаллар).
4. Символик, график күрсәтмәлек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның эһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-роль уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (эти-әниләргә, башка төркем балаларына).

6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстөрелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләргә белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Татарча сөйләшүгә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар.

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу телгә тудыру.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.

2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зинһар үстөрү.

3. Бер – бергә тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

“Уйный – уйный үсбәз” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуға чыгу.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләргә формалаштыру.

2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗҗәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу.

3. Өдәплә итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнүзгә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баеп, сүз һәм сүзтәзмәләргә төрле ситуацияләрдә кулланышка керту.

Бурычлар: 1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләргә өйрәтү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртүгә, җавап бирергә күнектөрү, балада үзенең сөйләмгә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Укыту методик комплектының эчтәлегә.

Һәр проект түбәндәгеләргә үз эченә ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм әти-әниләр өчен эш дәфтәрләре;
- 4) аудиоязмалар;
- 5) анимацион күренешләр;
- 6) күрсәтмә, таратма материаллар;
- 7) диагностик материаллар.

“Минем өем” проекты. (4-5яшьлек балалар өчен)

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: әти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- гаилә
- ашамлыклар
- уенчыклар
- саннар

Атна дәвамында 20 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сузлэр	Сөйлэм урнэге	Аудиоязма Эш дэфтэре Мультфильм
Гаилэ – 18 сэгать (1-18)		
эти эни малай кыз мин исэнмесез сау булыгыз исэнме эт песи эйе юк сау бул эби бабай эйбэт	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз). -Исэнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз! -Исэнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда. -Син Коля? -Эйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Эйе (юк). -Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Эйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк. -Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Эйе, кыз. -Хэллэр ничек? -Эйбэт.	Аудиоязма №1-23 Дэфтэрдэ эш №1-4 Мультфильмнар: 1. “Эйдэгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”
Ашамлыклар – 12 сэгать (19-30)		

ипи мэ рэхмэт алма сөт чэй тэмле кил монда утыр аша эч	-Мэ, ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт, эби. -Коля, мэ ипи (алма, сөт, чэй). -Рэхмэт. -Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мэ ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле. Рэхмэт. -Мэ, тэмле алма (ипи). -Мэ, ипи (алма) аша. -Мэ, сөт (чэй) эч.	Аудиоязма №24-39 Дэфтэрдэ эш №5-10 Мультфильмнар: 1. “Тэмле” кибетендэ” 2. “Азат кунак чакыра”
Уенчыклар – 18 сэгаты (31-48)		
туп бир зур кечкенэ матур курчак куян аю уйна	- Бу нэрсэ? - Туп (курчак, куян, аю). -Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мэ, курчак (туп, куян, аю). -Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, эйбэт). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, эйбэт). -Аю (курчак, куян, туп)? -Эйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк. -Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Мэ, аю (курчак, куян, туп). Уйна. -Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна.	Аудиоязма №40-53 Дэфтэрдэ эш №11-13 Мультфильмнар: 1. “Паркка саяхат” 2. “Уенчыклар үпкэлэгэн” 3. “Күнелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”

ю	- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенә.	
хәлләр ничек?	- Мә, зур аю (курчак, куян, туп). - Мә, кечкенә аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).	
пычрак чиста	-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю. - Исәнме, Мияу! - Исәнме, Акбай! - Хәлләр ничек? - Әйбәт. -Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. -Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста). - Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.	
Саннар - 6 сәгать (49-54)		
бер ике өч дүрт биш	-Ничә? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничә малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничә кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Әйе. -Ничә аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма №54-60 Дәфтәрдә эш №14 Мультфильм: 1. “Уйный-уйный санныбыз”
Кабатлау - 6 сәгать (55-60)		
		Аудиоязма №25 Дәфтәрдә эш №61-64 Мультфильм: 1. “Күнелле ял итәбез”

“Уйный – уйный үсөбөз” проекты. (5-6 жашылек балалар өчен)

Актив сүзлөр: кишер, нинди, баллы, ничэ, суган, бэрэңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кэбестэ, кызыл, сары, яшел, кирэк, юа, нэрсэ кирэк, аш, ботка, кашык, тэлинкэ, чынаяк, зэңгэр, күлмэк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстэл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Сөйлэм үрнөклөрө: бу нэрсэ?, хэерле көн, нэрсэ бар? күп (7 сүз).

Проектның эчтәлегә түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- киёмнәр
- шәхси гигиена
- өй җиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сузлар	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Кабатлау – 3 сәгать (1-3)		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”
Яшелчәләр – 21 сәгать (4-24)		
кишер	-Бу нэрсэ? -Кишер. -Мә, кишер.	Аудиоязма №2-24 Дәфтәрдә эш №2-6
баллы	-Нинди кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)?	Мультфильмнар:
ничэ	-Зур (кечкенә) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	1. “Баллы кишер”
суган	-Мә, зур (кечкенә) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	2. “Уйный-уйный эшлибез”
бэрэңге	-Рәхмәт.	3. “Юл мажаралары”
кыяр	-Зур кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	4. “Кем эшләми, шул ашамый”
кэбестэ	-Кечкенә кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)	
нинди		

алты жиде сигез тугыз ун	-Чиста кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) тэмле, зур (кечкенә), матур, чиста (пычрак) Кишер баллы. Алма баллы. -Мә кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рәхмәт. -Ничә кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кыяр (суган, бэрэнге, кэбестэ, кишер) бир. -Мә, кыяр (суган, бэрэнге, кэбестэ, кишер). -Рәхмәт. -Коля, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэнге, кишер, кыяр) бир. -Мә, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэнге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля. -Ничә кыяр (суган, бэрэнге, кэбестэ, кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бэрэнге, кэбестэ, кишер). -Кыяр (суган, бэрэнге, кэбестэ, кишер) пычрак. -Бу туп. -Туп (алма) нинди?	
---	--	--

кызыл сары яшел нəрсə кирəк? юа	-Туп (алма) сары (кызыл, яшел) -Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк. -Кишер (суган, бəрəңге, кəбестə, кыяр) кирəк? -Кирəк. -Коля, нəрсə кирəк? -Кыяр (суган, кишер, бəрəңге, кəбестə) кирəк. -Нинди кыяр? -Яшел (тəмле, чиста) кыяр. -Кыяр (суган, кишер, бəрəңге, кəбестə) пычрак. -Мə, кыяр (суган, кишер, бəрəңге, кəбестə) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бəрəңге, кəбестə) юа.	
Ашамлыктар – 6 сəгəть (25-30)		
аш ботка	тəмле аш (ботка, сəт, ипи, чəй) -Нəрсə кирəк? -Аш (ботка, сəт, ипи, чəй, кишер, кəбестə, кыяр, бəрəңге) кирəк. -Нинди аш (ботка, сəт, ипи, чəй, кишер, кəбестə, кыяр, бəрəңге)? -Тəмле аш (ботка, сəт, ипи, чəй, кишер, кəбестə, кыяр, бəрəңге). -Мə, аш (ботка, сəт, ипи, чəй, кишер, кəбестə, кыяр, бəрəңге) аша (эч). -Рəхмəт. Аш (ботка, сəт, ипи, чəй, кишер, кəбестə, кыяр, бəрəңге) тəмле.	Аудиоязма №25-29 Дəфтəрдə эш №7, 8 Мультфильм: 1.“Аш бəлмəсə”
Савыт-саба - 6 сəгəть (31-36)		

кашык тэлинкэ чынаяк зэңгэр	-Кашык (тэлинкэ, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -Зур (кечкенэ, сары, яшел, кызыл, зэңгэр). -Ничэ кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, (1-10) кашык(тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, кызыл (сары, яшел, зэңгэр). чынаяк (тэлинкэ, чынаяк).	Аудиоязма №30-37 Дэфтэрдэ эш №9, 10 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”
Киёмнэр - 6 сэгаты (37-42)		
күлмэк чалбар ки сал йокла	яшел (кызыл, сары, зэңгэр) күлмэк (чалбар). чиста күлмэк (чалбар). матур күлмэк (чалбар). күлмэк (чалбар) юк. -Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар). -Ничэ күлмэк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмэк (чалбар). -Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мэ, чалбар (күлмэк). -Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.	Аудиоязма №38-43 Дэфтэрдэ эш №11, 12 Мультфильм: 1.“Киёмнэр кибетендэ” 2.“Шаян уенчыклар”
Шәхси гигиена – 3 сэгаты (43-45)		
бит кул хәерле көн	-Хәерле көн. -Мэ су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Эш дәфтәре №13, 14 Мультфильм 1.“Ни өчен киёмнэр югалган?”
Өй җиһазлары – 3 сэгаты (46-48)		
өстәл урындык	-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават).	Аудиоязма № 49

карават	-Зур аю, мэ зур карават (өстэл, урындык). -Кечкенэ аю, мэ кечкенэ карават (өстэл, урындык). -Нэрсэ кирэк? -Карават (өстэл, урындык) кирэк. -Нинди карават? -Зур (кечкенэ, сары, яшел, зэңгэр) карават. -Мэ, зур карават. -Рэхмэт.	Эш дэфтэре №15 Мультфильм: 1. “Маша һәм өч аю”
Бэйрэм “туган көн” – 9 сэгать (49-57)		
яратам бар	-Мин алма (ипи, сөт, чэй, ботка, аш, кыяр, кэбестэ, бэрэңгэ, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам. -Нэрсэ бар? -Туп (курчак) бар. -Нэрсэ юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзлэрен кулланып “Гаилэ”, “Яшелчэ” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №50-60 Эш дэфтэре №16-19 Мультфильм: 1. “Туған көн” 2. ”Кем нэрсэ ярата?”
БЭЙРЭМ “САБАНТУЙ”- 3 СЭГАТЬ (58-60)		
	Ел дэвамында өйрәнелгән сүзлэр, сөйләм үрнәге кулланыла. “Гаилэ”, “Яшелчэ”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1. “Сабантуй бэйрэме”

“Без инде хэзер зурлар, мэктэпкэ илтэ юллар” проекты.

6-7 яшьлек балалар (мәктәпкә әзерлек төркеме) өчен яқынча 60 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзлөр: син кем, хэерле көн, тычкан, бу кем? бу нэрсэ? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчэ, нишлисен?, ашыйм, эчэм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисен?, сикер, сикерэм, сикерэ, йөгөрэ, төлкө, йөгөр, йөгөрэм, чэк-чэк, өчпочмак, яшь, бүрө, керпе, тавык, этэч, үрдэк, чана, шуа, шуам, бие, бии, бийм, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рэхмэт, китап укый, рәсем ясым, укыйм, дәфтәр, нэрсэ яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтәлегә уртанчылар, зурлар төркемендә өйрэнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Атнага 30 ар минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сузлэр	Сөйлэм урнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
син кем? хәерле көн тычкан бу кем? бу нәрсә? нишли? йоклый утыра ашый эчә нишлисең? ашыйм эчәм уйный уйныйм	-Хәерле көн, Оля (Коля). -Хәерле көн, эни (эти, бабай, әби). -Песи нишли? -Песи йоклый. -Әни нишли? -Әни утыра. -Коля нишли? -Коля ашый (эчә). -Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм. -Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.	Аудиоязма №1 - 2 Аудиоязма №3 - 5 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан” Аудиоязма №6 Дәфтәрдә эш №2 Аудиоязма №7 - 8 Дәфтәрдә эш №3 Мультфильм:”Аю баласы дөнья белән таныша” Аудиоязма №9 - 10 Дәфтәрдә эш №4 Аудиоязма №11 Мультфильм: “Батыр Мияу һәм куркак Куянкай” Аудиоязма №12 Дәфтәрдә эш №5 Аудиоязма №13 - 14 Мультфильм: “Тату гаилә” Аудиоязма №15 Аудиоязма №16 - 18 Мультфильм: “Юмарт аю”

утырам		Аудиоязма №19
барам кая барасың? син нишлисең?	-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бэрэңге ашыйм (чэй эчэм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)	Аудиоязма №20 Дэфэрдэ эш №6 Мультфильм: “Кафега барабыз” Дэфтэрдэ эш №7
сикер-сикерэм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.	Аудиоязма №21-23 Мультфильм: “Урманда күнелле уеннар”
сикерэ йөгэрэ төлке	Куян сикерэ (йөгэрэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгэрэ). Төлке сикерэ (йөгэрэ).	Аудиоязма №24 Дэфтэрдэ эш №8 Аудиоязма №25-28 Мультфильм: “Көчлелэр, кыюлар, житезлэр”
йөгөр-йөгөрэм	-Йөгөр! Син нишлисең? -Мин йөгөрэм.	Аудиоязма №29-30 Дэфтэрдэ эш №9
чэк-чэк өчпочмак	-Мин чэк-чэк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Мультфильм: “Жэнлеклэр спорт бэйрэмендэ”
яшь	-Сиңа ничэ яшь? -6 яшь.	Аудиоязма №31-32
бүре керпе	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	Аудиоязма №33-34 Дэфтэрдэ эш №10 Мультфильм: “Циркта”

тавык этэч	Этэч зур, матур Тавык кечкенэ, матур	Аудиоязма №35 - 36 Дэфтэрдэ эш №11
үрдэк	-Син кем? -Мин үрдэк.	Аудиоязма №37 - 38 Дэфтэрдэ эш №12 Мультфильм: “Шаян кошлар”
чана шуа	Куян чана шуа.	Аудиоязма №39 - 40
шуам	Мин чана шуам.	Аудиоязма №41 Дэфтэрдэ эш №13 Мультфильм: “Урманда зур концерт”
бие бии	-Аю, эйдэ, бие!	Аудиоязма №42 - 44 Дэфтэрдэ эш №14
биим		Аудиоязма №45 - 46 Мультфильм: “Акбай туган көнгө барырга жыена”
ак кара	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам.	Аудиоязма №47 Дэфтэрдэ эш №15 Аудиоязма №45, 48 – 49
жырла-жырлым	-Син нишлисең? -Мин жырлым.	Мультфильм: “Мияуның туган көнө” Аудиоязма №50 Дэфтэрдэ эш №16
	жырлайбыз зур рэхмэт	Аудиоязма №51 - 53 Дэфтэрдэ эш №17
зур рэхмэт		Мультфильм: “Урман китапханәсендә” Аудиоязма №54 - 60

китап укый	Кыз китап укый.	Дәфтәрдә эш №18
рәсем ясыим	рәсем ясыим-алма ясыим мәктәп	Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”
укыйм	-Кем укый. -Мин укыйм.	Аудиоязма №61-63 Дәфтәрдә эш №19
дәфтәр	бик тәмле	Мультфильм: “Урман мәктәбендә” Аудиоязма №64
	Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус.	Мультфильм: “Теремкәй” Аудиоязма №65-66
	-Кәжә кая? -Әнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата.	Мультфильм: “Кем нәрсә ярата?” Аудиоязма №67 - 71 Дәфтәрдә эш №20
	-Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле.	
	-Мә, кәжә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.	

**Уртанчылар төркеменен «Минем өем» укыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1.А4 форматында күрсөтмө рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, эби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, эби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чэй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

**Зурлар төркеменен «Уйный-уйный үсәбез» укыту методик комплекты
буенча күрсөтмә, таратма материаллар.**

1. Күрсөтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киенмәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар»	Һәрберсе 1 данә

	Аш, ботка, чэк-чэк, конфет, сок.	
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Җиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар» (1- 10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чэк-чэк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинка, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Җиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй җиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8	Һәрберсе 15 данә

рәсемнәр	кишер, 9 суган, 10 эт.	
4.Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсә 15 данә
5. Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: пәси, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсә 1 данә Һәрберсә 1 данә

**Мәктәпкә эзерлек төркемнен «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар»
уку методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1.А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсә 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсә 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклай, пәси сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклай, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклай.	Һәрберсә 1 данә
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсә 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсә 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклай, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклай, пәси сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклай, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклай.	Һәрберсә 15 данә
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклай, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсә 15 данә
15x20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклай, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгәрә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, пәси, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсә 1 данә
4.Театр эшчәнлеген өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, этәч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, пәси, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, пәси, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсә 15 данә Һәрберсә 1 данә

**Аудиоязмалар.
(уртанчылар төркеме)**

**Тема: “Минем гайләм”.
1 нче кисәк (1 нче тема).**

- Здравствуйте, ребята! Исәнмесез, балалар! *(пауза-3 секунд)*. Это мои лучшие друзья Акбай и Мияу. Они очень добрые, весёлые помощники. Акбай и Мияу разговаривают по-другому, по-татарски. Послушайте, как они здороваются друг с другом *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: һау-һау! Исәнме, Мияу!

Мияу: Мияу- мияу! Исәнме, Акбай!

2 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Эти *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)* - Эти *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Эни *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)* - Эни *(хатын-кыз тавышы)*

3 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Эти *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)* - Эти *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Эни *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)* - Эни *(хатын-кыз тавышы)*

4 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Эти *(ир-ат тавышы, пауза-6 секунд)* - Эти *(ир-ат тавышы, пауза-6 секунд)*

- Эни *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд)* - Эни *(хатын-кыз тавышы)*

5 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Эти-эти *(ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд)*

- Эни-эни *(хатын-кыз тавышы жырлый)*

Тема: “Малай, кыз”.

6 нчы кисәк (2 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Эти *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*

- Эни *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

- Малай *(малай тавышы, пауза-5 секунд)*

- Кыз *(кыз тавышы)*

7 нче кисәк (2 нче тема).

- **Слушай!Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Эти-эти *(ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд)*

- Эни-эни *(хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд)*

- Малай-малай *(малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд)*

- Кыз-кыз *(кыз тавышы жырлый)*

Тема: “Әйдәгез, танышык”.

8 нче кисәк (4 нче тема).

Акбай белән Мияу: Исәнмесез, балалар! *(пауза-3 секунд)*.

Балалар: Исәнмесез.

- А вы знаете, как надо знакомиться друг с другом *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: Я знаю. Я Акбай. Мин Акбай. Ты кто? Син кем? *(обращается к Мияу).*

Мияу: Я Мияу. Мин Мияу. Син кем?

Акбай: Мин Акбай. Син кем?

9 нчы кисэк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Малай тавышы: Мин Коля.

Кыз тавышы: Мин Оля.

10 нчы кисэк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Мин эти *(ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд)*

- Мин эни *(хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд)*

- Мин малай *(малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд)*

- Мин кыз *(кыз тавышы жырлый)*

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

11 нче кисэк (5 нче тема).

-Ребята, послушайте, как здороваются Акбай и Мияу друг с другом.

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Исәнме, Акбай!

12 нче кисэк (5 нче тема).

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Тема: “Тату гаилә”.

13 нче кисэк (6 нчы тема).

Акбай: Исәнме, эни *(пауза – 3 секунд)*

Мияу: Исәнме, эти *(пауза – 3 секунд)*

Акбай: Исәнме, малай *(пауза – 3 секунд)*

Мияу: Исәнме, кыз.

Тема: “Минем дуслар”.

14 нче кисэк (7 нче тема).

- **Где наши друзья, Акбай и Мияу?** *(хатын-кыз тавышы).*

Ишек шакыган тавыш.

Мияу: Мияу – мияу! *(пауза – 3 секунд)*

Тәрбияче: Кем анда?

Мияу: Мияу – мияу! Мин песи.

Мияу – мияу! Мин песи.

Ишек шакыган тавыш.

Акбай: һау-һау! *(пауза – 3 секунд)*

Тәрбияче: Кем анда?

Акбай: һау – һау! Мин эт.

Һау – һау! Мин эт (*пауза – 6 секунд*)

Тәрбияче: *Песи, кил монда! Эт, кил монда!*

Ишек ачылган тавыш.

Мияу: Исәнмесез! Мияу – мияу! Мин песи.

Акбай: Исәнмесез!Һау – һау! Мин эт.

15 нче кисәк (7 нче тема).

- **Слушай!Пой!**(*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Һау-Һау. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Һау-Һау. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый*)

Тема: “Әйе.Юк.”

16 нчы кисәк (10 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин эти (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

17 нче кисәк (10 нчы тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин эти (*ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)

- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Кунак килгән”.

18 нче кисәк (13 нче тема).

- **К нам сегодня пришли гости. Мияу, ты хочешь узнать, кто это?** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Мияу-мияу, хочу.

Акбай(*күрсәткән рәсемнәрне атый*): Әби (*пауза-3 секунд*). Бабай.

19 нчы кисәк (13 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин әби (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин әби (*хатын-кыз тавышы*)

20 нче кисәк (13 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- Мин бабай *(ур-ат тавышы, пауза –5 секунд)*
 - Мин бабай *(ур-ат тавышы, пауза –5 секунд)*
 - Мин эби *(хатын-кыз тавышы, пауза –5 секунд)*
 - Мин эби *(хатын-кыз тавышы)*

Тема: “Безнең кунаклар”.

21 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Акбай и Мияу очень вежливые. При встрече они здороваются и друг у друга спрашивают “Как дела?” - “Хәлләр ничек?”** *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

22 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай!** *(ур-ат тавышы)*
- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак малай.

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак кыз.

Тема: “Безнең кунаклар”.

23 нче кисәк (17 нчы тема).

- **Давайте, послушаем как Акбай и Мияу разговаривают при встрече** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Тема: “Әби күчтәнәче”.

24 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Исәнмесез, балалар *(пауза- 3 секунд).*

Балалар: *Исәнме, әби.*

Әби *(ипи күрсәтәләр):* Ипи *(пауза- 3 секунд).*

Балалар: *Ипи.*

25 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Син кем?

Мияу: Мин Мияу.

Әби: Мияу, мә ипи.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бабай күчтэнэче”.

26 нчы кисэк (20 нче тема).

Бабай: Исэнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исэнме, бабай.

Бабай(алма күрсөтөп): Алма (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Алма.

27 нче кисэк (20 нче тема).

Бабай: Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Бабай: Акбай, мэ алма.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Сөт. Чэй”.

28 нче кисэк (22 нче тема).

- Наши друзья Акбай и Мияу угощаются. Давайте, спросим, что они пьют (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай, бу нэрсэ? (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай: Чэй.

- Мияу, бу нэрсэ? (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу: Сөт.

29 нчы кисэк (22 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы*)

30 нчы кисэк (22 нче тема).

- Слушай!Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы*)

31 нче кисэк (22 нче тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Күрсэт!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*)

- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Дустыңны сыйла”.

32 нче кисэк (23 нче тема).

Акбай: Мияу, мэ сөт.

Мияу: Акбай, мэ ипи.

- Акбай и Мияу друг друга угостили. А что они забыли сказать за угощение? *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

Балалар: Спасибо.

- Правильно, “Спасибо” – “Рэхмэт”. Акбай, скажи “Рэхмэт” *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Рэхмэт. Мияу, скажи “Рэхмэт”.

Мияу: Рэхмэт.

Тема: “Песине сыйла”.

33 нче кисэк (25 нче тема).

- Акбай здесь, а где же Мияу? Акбай позови, Мияу *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Мияу, иди сюда. Кил монда.

- Мияу не идёт. Наверно не слышит. Давайте, вместе позовём *(хатын-кыз тавышы)*

Бергә: Мияу, кил монда.

34 нче кисэк (25 нче тема).

- Мияу проголодался. Давайте, его угостим вкусным молоком. Песи, мэ сөт. Сөт тэмлеме? *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Сөт тэмле, тэмле. Рэхмэт *(пауза-5 секунд)*

- Акбай, мэ ипи. Ипи тэмлеме? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Ипи тэмле, тэмле. Рэхмэт.

Тема: “Кунак сыйлау”.

35 нче кисэк (26 нчы тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Ипи тэмле-тэмле *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Ипи тэмле-тэмле *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Чэй тэмле-тэмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

- Чэй тэмле-тэмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

- Алма тэмле-тэмле *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Алма тэмле-тэмле *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)*

- Сөт тэмле-тэмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

- Сөт тэмле-тэмле *(хатын-кыз тавышы)*

36 нчы кисэк (26 нчы тема).

- Слушай!Пой! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла!Жырла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Ипи тэмле-тэмле *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*

- Ипи тэмле-тэмле *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*

- Чэй тэмле-тэмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

- Чэй тэмле-тэмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

- Алма тэмле-тэмле *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд)*

- Алма тэмле-тэмле *(ир-ат тавышы, пауза-5секунд)*

- Сөт тэмле-тэмле *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

- Сөт тэмле-тэмле *(хатын-кыз тавышы)*

37 нче кисэк (26 нчы тема).

- Сегодня у нас Акбай в гостях. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез *(пауза-5 секунд)*

Балалар: *Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?*

Акбай: Әйбәт.

- **Акбай, садись. Утыр** *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Акбай, утыр.

- **Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр** *(хатын-кыз тавышы пауза-5 секунд)*

Балалар: *Акбай, утыр.*

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Кунакны ашат”.

38 нче кисәк (28 нче тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мә, ипи аша** *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Рәхмәт. Ипи тәмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мә, алма аша** *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Рәхмәт. Алма тәмле.

Тема: “Чәй табынында”.

39 нчы кисәк (29 нчы тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мә, сөт эч** *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Рәхмәт. Сөт тәмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мә, чәй эч** *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Рәхмәт. Чәй тәмле.

Тема: “Уенчыклар”.

40 нчы кисәк (31 нче тема).

- **Акбай и Мияу принесли “Чудесную коробку”.** Давайте, посмотрим, что лежит в этой коробке *(хатын-кыз тавышы)*

- **Что это? Бу нәрсә? Акбай, бу нәрсә?** *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Туп.

- **Мияу, бу нәрсә?** *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Туп.

Тема: “Зур – кечкенә”.

41 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп зур.

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп кечкенә.

42 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп, туп

Зур туп.

Туп, туп

Кечкенә туп.

43 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп-туп,

Зур туп.

Сикер-сикер,

Зур туп.

Туп-туп,
Кечкенә туп.
Сикер-сикер,
Кечкенә туп.

Тема: Күңел ачу кичәсе “Туган көн”.

44 нче кисәк (33 нче тема).

- Сегодня у Акбай день рождение. Мы ему подарим большие и маленькие мячи. Его ещё нет. Он наверно готовится, наряжается. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез *(пауза-5 секунд)*

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

- Акбай, кил монда, утыр *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Акбай, кил монда, утыр.

- Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Курчак кунакка килгән”.

45 нче кисәк (34 нче тема).

- В волшебной коробке появилась новая игрушка. Давайте, посмотрим, что это? Бу нәрсә? Курчак. Курчак *(хатын-кыз тавышы).*

46 нчы кисәк (34 нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

Мин курчак.

Мин курчак.

Мин матур курчак.

Мин матур курчак *(Бала тавышы жыр итеп жырлый).*

Тема: “Уйныйбыз”.

47 нче кисәк (38 нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә куян әйләнә.

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә куян әйләнә *(темп әкрен, 2 тапкыр кабатлана, балалар тавышы жырлый)*

Тема: “Мияуга бүләк”.

48 нче кисәк (40 нчы тема).

- Слушай! Покази! Повтори! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Зур курчак *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд)*

- Кечкенә курчак *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд)*

- Зур куян (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур туп (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә туп (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур аю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә аю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур песи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә песи (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур эт (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә эт (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Уенчыклар кибете”.

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Аю бир.

Мияу: Нинди аю?

Акбай: Зур аю.

Мияу: Мә, зур аю.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Сау бул, Акбай.

Мияу: Сау бул, Мияу.

Тема: “Бүләкләр”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- Какие красивые игрушки. Поиграем в интересную игру “Назови правильно - играй”, “уйна” . Бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Курчак.

- Мә, курчак, уйна! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Уйна”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Туп матур, туп матур? (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

- Әйе, әйе, туп матур (*кыз тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Аю зур, аю зур? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Әйе, әйе, аю зур (*кыз тавышы жырлый*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Бу курчак? Бу курчак? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Әйе, әйе, бу курчак (*кыз тавышы жырлый*)

(2 тапкыр кабатлана)

Тема: “Ю”.

52 нче кисәк (47 нче тема).

- После прогулки игрушки испачкались. Надо их помыть. Акбай, помой мячик. Туп ю. Попросите друг друга помыть игрушку (*ир-ат тавышы*).

53 нче кисэк (47 нче тема).

Уен.

Ю, ю, ю – туп ю.

Ю, ю, ю – машина ю.

Ю, ю, ю – курчак ю.

Ю, ю, ю – куян ю.

Ю, ю, ю – алма ю.

Ю, ю, ю – аю ю.

Ю, ю, ю – песи ю.

Ю, ю, ю – эт ю.

Тема: “Уйныйбыз да, санийбыз да”.

54 нче кисэк (51 нче тема).

Уен.

Туп, туп, матур туп,

Сикер, сикер матур туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш,

Сикер, сикер, матур туп.

55 нче кисэк (51 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңда!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*жырының темпы экрен*).

56 нчы кисэк (51 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңда!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*темп экрен*)

Тема: “Уенчыклар”.

57 нче кисэк (52 нче тема).

(Жырлап айталар)

Бер аю, ике аю, өч аю, дүрт аю, биш аю, зур аю (*ир-ат тавышы*)

Бер куян, ике куян, өч куян, дүрт куян, биш куян, кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы*)

Бер эт, ике эт, өч эт, дүрт эт, биш эт, әйбәт эт (*ир-ат тавышы*)

Бер песи, ике песи, өч песи, дүрт песи, биш песи, матур песи (*хатын-кыз тавышы*)

Бер туп, ике туп, өч туп, дүрт туп, биш туп, чиста туп (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Ничә уенчык?”

58 нче кисэк (53 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңда!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)
59 нчы кисәк (53 нче тема).
- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.
Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)
60 нчы кисәк (53 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!
Акбай: Исәнме, Мияу!
Мияу: Хәлләр ничек?
Акбай: Әйбәт.
Мияу: Куян бир.
Акбай: Ничә куян?

Мияу: Ике.
Акбай: Мә, ике куян.
Мияу: Рәхмәт.
Акбай: Сау бул, Мияу!
Мияу: Сау бул, Акбай!

Тема: “Бергәләп уйныйбыз”.
61 нче кисәк (55 нче тема).

Бармак уены.
Исәнме, бабай.
Исәнме, әби.
Исәнме, әти.
Исәнме, әни.
Исәнме, малай.

Исәнме, бабай.
Исәнме, әби.
Исәнме, әти.
Исәнме, әни.
Исәнме, кыз.

Тема: “Кунак чакырабыз”.
62 нче кисәк (56 нчы тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!
Акбай: Исәнме, Мияу!
Мияу: Акбай, кил монда. Утыр.
Акбай: Рәхмәт.
Мияу: Акбай, мә ипи, аша.
Акбай: Рәхмәт. Ипи тәмле.
Мияу: Сау бул, Акбай!
Акбай: Сау бул, Мияу!

Тема: “Бу өйдә кем яши?”

63 нче кисәк (59 нчы тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай.

-Мин бабай (*бабай тавышы*).

Монда яши эби.

-Мин эби (*эби тавышы*).

Монда яши эти.

-Мин эти (*эти тавышы*).

Монда яши эни.

-Мин эни (*эни тавышы*).

Монда яши малай.

-Мин малай (*малай тавышы*).

Монда яши кыз.

-Мин кыз (*кыз тавышы*).

Әйе шул, әйе шул.

Бу өй матур,

Бу өй зур (*бергә*)

Тема: “Без театр уйныйбыз”.

64нче кисәк (60 нче тема).

Татар халык бию көе (*балалар өчен яраклысы*)

Аудиоязмалар.(зурлар төркеме)

Тема: “Минем өем”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

Жырлы – биюле уен “Минем өем”.

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай,

Мин бабай (*бабай тавышы*)

Монда яши эби.

Мин эби (*эби тавышы*)

Монда яши эти,

Мин эти (*эти тавышы*)

Монда яши эни.

Мин эни (*эни тавышы*)

Монда яши малай,

Мин малай (*малай тавышы*)

Монда яши кыз,

Мин кыз (*кыз тавышы*)

Әйе шул, әйе шул,

Бу өй матур,

Бу өй зур. (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Кишер үстөрөбөз”.

2 нче кисэк (4 нче тема).

-Зур кишер (*кыска пауза-5 секунд*).

-Кечкенә кишер(*кыска пауза-5 секунд*).

-Чиста кишер (*кыска пауза-5 секунд*).

-Пычрак кишер.

Тема: “Куян күчтәнәче”.

3 нче кисэк (5 нче тема).

Жыр.

Кишер, кишер,

Тәмле кишер.

Зур кишер,

Баллы кишер. (*бала тавышы жырылмай*)

Тема: “Серле кәрзин”.

4 нче кисэк (7 нче тема).

Ишек шапыган тавыш (*пауза-10 секунд*).

Тәрбияче: Кто-то стучится в дверь. Давайте спросим:

- Кто там? - Кем анда?

Балалар белән тәрбияче: Кем анда?

Акбай: һау-һау. Мин Акбай (*пауза-6 секунд*).

Балалар белән тәрбияче: Акбай, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*пауза-3 секунд*).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-6 секунд*).

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

5 нче кисэк (7 нче тема).

Акбай: Мияу, кил монда. Кишер ал.

Мияу: Ничә кишер?

Акбай: Ике кишер.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бар матур бакча”.

6 нчы кисэк (9 нчы тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.

1)Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушылта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле.
2) Бар матур бакча,
Анда алма үсә.
Менә шундый алма зур,
Менә шундый кечкенә.

Кушылта:

Алма, алма, кил әле,
Биеп, биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле.
3) Шофер, шофер, кил әле,
Биеп, биеп кит әле.
Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле.

Тема: “Серле янчык”.

7 нче кисәк (10 нчы тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-10 секунд*)

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?*

Мияу, Акбай: Өйбәт.

- **Мияу и Акбай** принесли волшебный мешочек. Давайте, узнаем, что у них в мешочке (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай (кишер күрсәтә): Бу нәрсә? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: *Кишер.*

Акбай: Кишер нинди? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: *Кишер кечкенә.*

Акбай(суган күрсәтә): Бу нәрсә?

Мияу: Суган.

Мияу(бәрәңге күрсәтә): Бу нәрсә?

Акбай: Бәрәңге.

Тема: “Бар матур бакча”.

8 нче кисәк (12 нче тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.

1) Бар матур бакча,
Анда бәрәңге үсә.
Бәрәңге шундый зур,
Бәрәңге кечкенә.

Кушылта:

Бәрәңге, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,
Анда суган үсә.

Менә шундый суган зур,
Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

3)Бар матур бакча,

Анда кыяр үсә.

Менә шундый кыяр зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Без хезмәт яратабыз”.

9 нчы кисәк (13 нче тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар *(пауза-10 секунд)*.

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?*

Мияу, Акбай: Әйбәт.

-Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Узнайте на ощупь, что у них в мешочке *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: Бу кишер?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу суган?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу кәбестә?

Мияу: Әйе, кәбестә.

10 нчы кисәк (13 нче тема).

- Я назову количество овощей, а вы найдите рисунок, покажите, назовите *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: Бер кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: *Бер кәбестә.*

Мияу: Өч кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: *Өч кәбестә.*

Мияу: Ике кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: *Ике кәбестә.*

Мияу: Биш кәбестә.

Бала: *Биш кәбестә.*

11 нче кисэк (13 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Өйбәт.

Мияу: Акбай, кәбестә бир.

Акбай: Нинди кәбестә?

Мияу: Зур кәбестә.

Акбай: Ничә кәбестә?

Мияу: Бер кәбестә.

Акбай: Мә, бер кәбестә.

Мияу: Рәхмәт, Мияу. Сау бул.

Акбай: Сау бул, Акбай.

Тема: “Уйный-уйный эшлибез”.

12 нче кисэк (15 нче тема).

Жырлы-биюле уен.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда суган үсә.

Менә шундый суган зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

3) Бар матур бакча,

Анда кыяр үсә.

Менә шундый кыяр зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Өллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,

Биеп, биеп кит эле.
Өллө-лө, эллө-лө,
Биеп, биеп кит эле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Төслөр дөньясы”.

13 нче кисәк (16 нчы тема).

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар *(пауза-6 секунд)*.

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу.*

Акбай, Мияу: Хәлләр ничек?

Балалар: *Әйбәт.*

13 нче (а) кисәк (16 нчы тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп.

Акбай: Туп нинди?

Мияу: Туп кызыл.

13 нче (б) кисәк (16 нчы тема).

Мияу: Бу нәрсә?

Акбай: Туп.

Мияу: Туп нинди?

Акбай: Туп сары.

14 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Бу нәрсә? *(ир-ат тавышы)*

- Туп *(хатын-кыз тавышы, кыска пауза)*

- Туп нинди? *(ир-ат тавышы)*

- Сары *(хатын-кыз тавышы)*

15 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Бу туп *(ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый)* .

- Туп сары *(хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый)*.

16 нчы кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Бу нәрсә? *(ир-ат тавышы)*

- Туп *(хатын-кыз тавышы).*

- Туп нинди? *(ир-ат тавышы)*

- Кызыл *(хатын-кыз тавышы)*

17 нче кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*) .

- Туп кызыл (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

18 нче кисэк (16 нчы тема).

Жыр.

Туп, туп, кызыл туп.

Сикер, сикер, кызыл туп.

Туп, туп, сары туп.

Сикер, сикер, сары туп (*бала тавышы*).

19 нче кисэк (16 нчы тема).

Уен.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

Тема: “Төслэр дөньясы”.

20 нче кисэк (17 нче тема).

Жыр.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

3)Туп, туп, яшел туп,

Сикер, сикер, яшел туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер яшел туп.

Тема: “Яшелчә салаты”.

21 нче кисэк (19 нчы тема).

-Заяц хотел приготовить овощной салат. Давайте поможем выбрать овощи. Что нужно для салата? Нәрсә кирәк? (*пауза-3 секунд*). Кишер кирәк? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Кирәк.

-Суган кирәк? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Кирэк.

-Помидор кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

-Кыяр кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

-Кэбестэ кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

-Бэрэнге кирэк? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Кирэк.

21 нче (а) кисэк (19 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Кишер кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Суган кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Помидор кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Кыяр кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Кэбестэ кирэк *(ир-ат тавышы, пауза -5 секунд).*

- Бэрэнге кирэк *(ир-ат тавышы).*

Тема: “Уйныйбыз да, жырлыйбыз да”.

22 нче кисэк (23 нче тема).

Балалар тавышы жырлый.

1. Миңа кыяр кирэк,

Сиңа кыяр кирэк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирэк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнче.

Битлексез бала: *Кэбестә кирэк.*

Кэбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа кэбестә кирэк.

Музыка гына уйный.

2. Миңа кыяр кирэк,

Сиңа кыяр кирэк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирэк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнче.

Битлексез бала: *Бэрэнге кирэк.*

Кэбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа бэрэнге кирэк.

Музыка гына уйный.

3. Миңа кыяр кирэк,

Сиңа кыяр кирэк.

Әйе шул, әйе шул,
Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка ғына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнче.

Битлексез бала: Суган кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала қуышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,
Сиңа суган кирәк.

Музыка ғына уйный.

22 нче (а) кисәк (23 нче тема) - шушы уенга сүзсез генә фонограмма.

23 нче кисәк (23 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

1. Әйдә, әйдә, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?
Кәрзиндә кызыл, сары,
Яшел, матур алма бар.
2. Әйдә, әйдә, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?
Кәрзиндә кыяр, суган,
Кәбестә бар, кишер бар.

Тема: “Уңыш бәйрәме”.

24 нче кисәк (24 нче тема).

Жыр.

Бабай, бабай әйт әле, (балалар
Кәрзиндә нәрсә бар? сорый)

Кәрзиндә кызыл, сары, (бабай
Яшел, матур алма бар. жавабы)

Бабай, бабай әйт әле, (балалар
Кәрзиндә нәрсә бар? сорый)

Кәрзиндә кыяр, суган, бабай
Кәбестә бар, кишер бар. жавабы)

Тема: “Ашамлыктар”.

25 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)

- Ипи (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).

- Чәй (хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).

- Сөт (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).

- Аш (хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).

- Ботка (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*).

26 нче кисэк (25 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи (*ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый*).

- Чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*).

- Сөт (*ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый*)

- Аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*).

- Ботка (*ир-ат тавышы, балалар кабатлый*)

27 нче кисэк (25 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Күрсөт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи – тэмле ипи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*)

- Чэй – тэмле чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).

- Сөт – тэмле сөт(*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*)

- Аш – тэмле аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).

- Ботка – тэмле ботка(*ир-ат тавышы, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).

28 нче кисэк (25 нче тема).

Жыр.

Без ашыйбыз тэмле аш,

Тэмле аш, тэмле аш.

Без ашыйбыз тэмле ботка,

Тэмле ботка, тэмле ботка.

Тема: “Кем нәрсә ярата?”.

29 нче кисэк (30 нче тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Кто что любит?”- “Кем, нәрсә ярата?”

Персонажлар: эт, песи, куян, аю.

Эт һәм песи, куян белән аюны очраталар.

Эт, песи: Син кем?

Аю: Мин аю.

Куян: Мин куян. Син кем?

Песи: Мин песи Мияу.

Эт: Мин эт Акбай.

Песи: Куян, син нәрсә яратасың?

Куян: Мин, кишер яратам.

Песи: Мә, куян, кишер аша.

Куян: Рәхмәт. Кишер тэмле. Мә, песи, кишер аша.

Песи: Юк-юк, мин сөт яратам, сөт тэмле.

Куян: Мә, сөт, эч.

Песи: Рәхмәт, сөт тэмле. Мә, аю, су эч.

Аю: Юк-юк, мин алма яратам, алма тэмле, баллы.

Песи: Монда алма күп, нинди алма кирәк?

Аю: Кызыл алма кирәк.

Песи сары алма бирә: Мә, кызыл алма.

Аю: Юк, бу сары алма, миңа ике кызыл алма кирәк.

Песи: Мә, ике кызыл алма, аша.

Аю: Рәхмәт.

Аю бер алманы ашый, икенче алманы эткә бирә: Мә, Акбай, алма аша.

Эт: Юк, мин аш, ботка яратам.

Аю: Мә, эт, ботка аша.

Эт: Рәхмәт, ботка тәмле.

Тема: “Туган көн”.

30 нчы кисәк (31 нче тема).

- **Скоро у Алии день рождение. Придут гости, нужна посуда: тарелка - тәлинкә, ложка – кашык** (*хатын-кыз тавышы*).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Тәлинкә (*хатын-кыз тавышы, пауза - 3 секунд*)

- Кашык (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Кашык (*хатын-кыз тавышы*)

31 нче кисәк (31 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза - 6 секунд*)

- Кашык (*хатын-кыз тавышы*)

32 нче кисәк (31 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык тәлинкәне күрсәтәләр, балалар кабатлый*).

- Кашык (*хатын-кыз тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык кашыкны күрсәтәләр, балалар кабатлый*).

33 нче кисәк (31 нче тема).

Акбай: Мияу, кашык бир.

Мияу: Нинди кашык?

Акбай: Зур кашык. Кызыл кашык.

Мияу: Ничә кашык?

Акбай: Ике кашык.

Мияу: Мә, ике кашык.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Чәй табыны эзерлибезд”.

34 нче кисәк (34 нче тема).

-Для гостей мы поставили на стол ложку-кашык, тарелку-тэлинкэ. А сегодня поставим чашку-чынаяк (пауза-3 секунд). **Чынаяк** (хатын-кыз тавышы).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)

- Чынаяк (ир-ат тавышы, пауза - 5 секунд)

- Чынаяк (хатын-кыз тавышы)

35 нче кисэк (34 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!Кабатла!** (хатын-кыз тавышы)

- Чынаяк (ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, тэрбияче чынаяк рәсемән күрсәтә, балалар кабатлый).

- Чынаяк (хатын-кыз тавышы, тэрбияче чынаяк рәсемән күрсәтә, балалар кабатлый).

36 нчы кисэк (34 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (хатын-кыз тавышы)

- Чынаяк (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсәтә, балалар кабатлый).

- Кашык (хатын-кыз, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык кашык күрсәтә, балалар кабатлый).

- Тэлинкэ (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсәтә, балалар кабатлый).

Тема: “Төсле чынаяклар”.

37 нче кисэк (35 нче тема).

- **Посмотрите какая красивая, синяя чашка – зэңгэр чынаяк. Мэ, зэңгэр чынаяк** (хатын-кыз тавышы).

- **Слушай!Пой!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!Жырла!** (хатын-кыз тавышы)

Зэңгэр – зэңгэр чынаяк,

Зэңгэр – зэңгэр чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Матур, чиста чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Зэңгэр, зэңгэр чынаяк.

Тема: “Без киенәбез”.

38 нче кисэк (39 нчы тема).

Жыр.

Минем күлмәк матур, (кыз тавышы)

Синең күлмәк матур. (малай тавышы)

Әйе шул, әйе шул, (икесе)

Минем күлмәк матур. (бергә)

Минем чалбар матур, (малай тавышы)

Синең чалбар матур. (кыз тавышы)

Әйе шул, әйе шул, (икесе)

Минем чалбар матур. (бергә)

Тема: “Киенергә ярдәм ит”.

39 нчы кисэк (40 нчы тема).

-Акбай и Мияу принесли кукам новые наряды: чалбар, күлмэк. Күкле девочке предложим одеть платье, мальчику – брюки. “Курчак күлмэк ки”. “Курчак чалбар ки”(пауза- 3 секунд). **Эйдэгез, курчакны киендерэбиз. Күкла, надень платье. Курчак, күлмэк ки** (пауза- 10 секунд). **Курчак, чалбар ки** (пауза- 10 секунд, хатын-кыз тавышы).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)

- Курчак, чалбар ки (ир-ат тавышы)

- Курчак, чалбар ки (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка чалбар кидерә).

- Курчак, күлмэк ки (хатын-кыз тавышы)

- Курчак, күлмэк ки (хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмэк кидерә).

Тема: “Алия йокларга жыена”.

40 нче кискәк (41нче тема).

-Күкам пора спать. Поможем снять платье и брюки. Курчак, күлмэк сал (хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәген салдыра).

Курчак, чалбар сал (хатын-кыз тавышы).

41 нче кискәк (41нче тема).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)

- Курчак, чалбар сал (ир-ат тавышы)

- Курчак, чалбар сал (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның чалбарын салдыра).

- Курчак, күлмэк сал (хатын-кыз тавышы)

- Курчак, күлмэк сал (хатын-кыз тавышы, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның күлмәген салдыра).

42 нче кискәк (41 нче тема).

- **Слушай!Повтори!Выполни!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!Кабатла!Үтә!** (хатын-кыз тавышы)

- Курчак, күлмэк сал (ир-ат тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның күлмәген салдыралар).

- Курчак, чалбар сал (хатын-кыз тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның чалбарын салдыралар).

43 нче кискәк (41 нче тема).

Бишек жыры (гадирәк сүзле булса, яхишы булыр иде)

Тема: “Хәерле көн”

44 нче кискәк (43 нче тема).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)

-**Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)

- Бу бит (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә).

- Бу бит (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә).

- Бу кул (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә).

- Бу кул (хатын-кыз тавышы, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә).

45 нче кискәк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла! Күрсәт! Кабатла!** (хатын-кыз тавышы)

- Бу бит (ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең битен күрсәтәләр, кабатлыйлар).

- Бу кул*(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең кулын күрсәтэләр, кабатлылар)*.

46 нчы кисәк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Күрсәт! Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Мә су, бит ю *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтэләр, кабатлылар)*.

- Мә су, кул ю *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтэләр, кабатлылар)*.

47 нче кисәк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Күрсәт! Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Бит чиста *(ир-ат тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлылар, хәрәкәт белән күрсәтэләр)*.

- Кул чиста *(хатын-кыз тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлылар, хәрәкәт белән күрсәтэләр)*.

48 нче кисәк (43, 44 нче тема).

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Мә су,

Бит, кулны ю.

Чиста су, чиста су,

Ю, ю, ю.

Тема: Өстәл театры “Өч аю”.

49 нчы кисәк (46 нчы тема).

- **Ребята, слушайте, сказку: “Три медведя”- “Өч аю”**

Персонажлар: өч аю.

Күренеш: Урман. Урмандагы өйдә өч аю яши.

В избушке на краю леса жили три медведя. Большого медведя звали Михаил Иванович. Он говорил грубым голосом. Медведицу звали Настасья Петровна. А маленького медвежонка звали Мишутка. Он говорил тоненьким голоском.

После ужина медведи собрались за круглым столом и дружно вели беседу.

Михаил Иванович сажился за стол и грубым голосом говорил: **“Бу өстәл”**. Настасья Петровна не так громко: **“Бу өстәл”**. Маленький Мишутка говорил тоненьким голоском: **“Бу өстәл”**.

А потом Михаил Иванович поудобнее сажился на стул и говорил: **“Бу урындык”**. Настасья Петровна говорила: **“Бу урындык”**. А маленький Мишутка увидел свой сломанный стульчик и спросил: **“Бу урындык?”**.

После обеда медведи шли в другую горницу. Там стояли три кровати.

Михаил Иванович грубым голосом говорил: **“Бу карават”**. Настасья Петровна говорила не так громко: **“Бу карават”**. А Мишутка-шалунишка показал на свою кровать и сказал: “Бу диван”. Михаил Иванович и Настасья Петровна его поправили: **“Бу карават”**.

Перед сном медведи желали друг-другу: “Спокойной ночи” и сладко засыпали.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

50 нче кисәк (49 нчы тема).

- **Мияу и Акбай приглашают нас в магазин игрушек** *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Исәнме, Мияу. Әйбәт. Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, яшел, матур туп.

Акбай: Ничә туп?

Мияу: Бер туп.

Акбай: Мә, бер туп.

Мияу: Рәхмәт. Сау бул, Акбай.

Акбай: Сау бул, Мияу.

51 нче кисәк (49 нчы тема).

-Дети, игрушки тоже хотят с нами поиграть в игру “Карусель”. Давайте поиграем *(хатын-кыз тавышы)*.

- Слушай! Пой! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! Жырла! *(хатын-кыз тавышы)*

Әллә-лә, әллә-лә,

Карусельләр әйләнә,

Матур курчак әйләнә.

Зур-зур аю әйләнә.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

52 нче кисәк (50 нче тема).

- Слушай! Пой! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! Жырла! *(хатын-кыз тавышы)*

Алиянең туган көненә

Без пещердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә,

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул ипи тәмле.

Тема: “Уйнарга яратам”.

53 нче кисәк (52 нче тема).

-Ребята, к нам пришел красивый зайчик. Я очень его люблю: “яратам”. Вы тоже обнимите зайчика и скажите: “люблю” - “яратам” *(хатын-кыз тавышы)*.

54 нче кисәк (52 нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Яратам *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә).*

- Яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза- 5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә).*

55 нче кисәк (52 нче тема).

- Слушай!Повтори! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла!Кабатла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Яратам *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар).*

- Яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар)*.

56 нчы кисәк (52 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Мин алма яратам *(ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, алманы күрсәтә, балалар әйтә)*.

- Мин кыяр яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, кыярны күрсәтә, балалар әйтә)*.

- Мин груша яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, грушаны күрсәтә, балалар әйтә)*.

- Мин ипи яратам *(ир-ат тавышы, мандаринны күрсәтә, балалар әйтә)*.

57 нче кисәк (52 нче тема).

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Мин алма яратам,

Яратам, яратам.

Мин кыяр яратам,

Яратам, яратам.

Мин груша яратам,

Яратам, яратам.

Мин Коляны яратам,

Яратам, яратам.

Мин Оляны яратам.

Яратам, яратам.

Тема: “Син нәрсә яратасың?”.

58 нче кисәк (53 нче тема).

Жыр “Яратам”.

Яратам, яратам.

Курчак яратам.

Яратам, яратам.

Аю яратам.

Яратам, яратам.

Куян яратам.

Яратам, яратам.

Туп яратам.

Яратам, яратам.

Песи яратам.

Яратам, яратам.

Эт яратам.

Тема: “Уйный-уйный үсәбез”.

59 нчы кисәк (55 нче тема).

Әллә-лә, әллә-лә,

Карусельләр әйләнә.

Матур кызлар әйләнә,

Зур малайлар әйләнә.

Тема: “Нәрсә бар?”.

60 нчы кисәк (56 нчы тема).

- Өйт әле, өйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар? *(ир-ат тавышы)*

- Кәрзиндә алма бар,

Тәмле, тәмле алма бар.

Әйе шул, әйе шул,

Кызыл, кызыл алма бар *(хатын-кыз тавышы)*

- Өйт әле, өйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар? *(ир-ат тавышы)*

- Кәрзиндә кыяр бар,

Тәмле, тәмле кыяр бар.

Әйе шул, әйе шул,

Яшел, яшел кыяр бар *(хатын-кыз тавышы)*

- Өйт әле, өйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар? *(ир-ат тавышы)*

- Кәрзиндә кишер бар,

Тәмле, тәмле кишер бар.

Әйе шул, әйе шул,

Сары, сары кишер бар *(хатын-кыз тавышы)*

- Өйт әле, өйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар? *(ир-ат тавышы)*

- Кәрзиндә кәбестә бар,

Тәмле, тәмле кәбестә бар.

Әйе шул, әйе шул,

Зур, зур кәбестә бар *(хатын-кыз тавышы)*

Тема: “Сабантуйга әзерләнәбез”.

61 нче кисәк (58 нче тема).

- **Завтра праздник Сабантуй. Акбай и Мияу приглашают нас на праздник. Для праздника нужны подарки, призы. Предложите им свои игрушки** *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд))*

Балалар: *Исәнме, Мияу. Исәнме, Акбай.*

Акбай: Исәнмесез, балалар.

Мияу: Исәнмесез, балалар.

62 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

1.Карагыз, карагыз,

Сабантуйга барабыз.

Сабантуйга барабыз,

Уйнап бүлэк алабыз.

2.Сабантуйга барабыз,

Сикерэбез, чабабыз.
Жырлап, биеп алабыз,
Уйнап бүлэк алабыз.

Тема: “Күңелле Сабантуйга уеннары”.

63 нче кисэк (59 нчы тема).

Балалар башкаруында “Сабантуй” жыры.

АУДИОЯЗМАЛАР.
(мәктәпкә эзерлек төркеме)

Тема: “Әйдәгез, танышабыз”.

1 нче кисэк (1 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-20 секунд).

Тәрбияче: Син кем? Не отвечает. Интересно, кто же это? Дети, помогите мне. Наверное, хочет, чтобы спросили все вместе. Син кем?

Бергә: Син кем?

Тәрбияче: Молчат. Давайте, спросим погромче. Син кем?

Бергә: Син кем?

Мияу: Мин песи. Мин Мияу (озын пауза-10 секунд).

Тәрбияче: А-а, это наш друг Мияу, давайте, позовём его.

Бергә: Мияу, кил монда!

Ишек ачылган тавыш (кыска пауза-4 секунд).

Мияу керә: Исәнмесез (кыска пауза-4 секунд).

Балалар: Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт (кыска пауза-3 секунд).

Балалар: Мияу, утыр.

Мияу: Рәхмәт.

2 нче кисэк (1 нче тема).

- Ребята, слушайте, как знакомятся Оля с Колей (ир-ат тавышы)

- Исәнме (кыз тавышы, кыска пауза)

- Исәнме (малай тавышы, кыска пауза)

- Син кем? (кыз тавышы, кыска пауза)

- Мин Коля. Син кем? (малай тавышы, кыска пауза)

- Мин Оля (кыз тавышы).

Тема: “Хәерле көн”.

3 нче кисэк (2 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (кыска пауза -5 секунд).

Бергә: Син кем?

Акбай: Мин эт, Акбай. һау-һау.

Мияу: Мин песи, Мияу. Мияу-Мияу (озын пауза-10 секунд).

Бергә: Акбай, кил монда.

Мияу, кил монда.

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар (кыска пауза -5 секунд).

Балалар: Исәнмесез, Акбай, Мияу.

4 нче кисэк (2 нче тема) (телефоннан сөйләшү)

Акбай: Алло.

Мияу: Алло. Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәерле көн, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Өйбәт. Рәхмәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Өйбәт. Рәхмәт. Сау бул, Мияу.

Мияу: Сау бул, Акбай.

5 нче кисәк (2 нче тема).

Жыр. “Хәерле көн”.

Хәерле көн, әти (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, әни (*хатын-кыз тавышы*).

Хәерле көн, бабай (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, әби (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Син кем?”

6 нчы кисәк (4 нче тема).

- Акбай и Мияу тоже хотят играть с нами в сказку «Репка». Они должны хорошо запомнить ваши имена. Давайте, проверим. Акбай отвернётся, а вы по очереди будете подходить, и здороваться с ним. Акбай будет угадывать, кто это (*ир-ат тавышы*).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Син кем? Оля?

Мияу: Юк, мин Мияу.

Тема: “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.

7 нче кисәк (5 нче тема).

Акбай: Бу кем?

Мияу: Бу әти.

Акбай: Өйе, әти. Бу кем?

Мияу: Бу әни.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу кыз.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу бабай.

Акбай: Өйе, бу бабай.

8 нче кисәк (5 нче тема).

- Ребята, слушайте. Спросите: Это кто?-Бу кем? (*ир-ат тавышы*)

- Исәнмесез (*әни тавышы, озын пауза-10 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу әни (*әни тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

- Исәнмесез (*әти тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу әти (*әти тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

- Хәерле көн, мыр-р-р...(песи тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу песи (*песи тавышы*)

- Хәлләр ничек? Р-р-р...(эт тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу эт (*эт тавышы, кыска пауза-3 секунд*)

- Чи, чи чи. Исәнмесез (*тычкан тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу тычкан (тычкан тавышы).

Тема: “Бу нәрсә?”

9 нчы кисәк (7 нче тема).

- Ребята, мы с вами хорошо потрудились, вырастили большую репку. Молодцы. Теперь можно поиграть. Акбай и Мияу принесли нам игрушки. Давайте, спросим: Это что? – Бу нәрсә? (ир-ат тавышы).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Бу тычкан.

Акбай: Нинди тычкан?

Мияу: Кечкенә тычкан.

10 нчы кисәк (7 нче тема).

Акбай белән Мияу сатучы-сатып алучы рольләрендә.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, матур туп.

Акбай: Мә, зур, матур туп.

Мияу: Рәхмәт. Саубул Акбай.

Акбай: Саубул, Мияу.

Тема: “Кем нишли?”

11 нче кисәк (8 нче тема).

- Ребята, слушайте вопрос, найдите соответствующую картинку и ответьте (ир-ат тавышы).

- Эти нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза -20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эти йоклый).

- Әйе, эти йоклый (хатын-кыз тавышы).

- Эни нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эни юа).

- Әйе, эни юа (хатын-кыз тавышы).

- Кыз нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: кыз утыра).

- Әйе, кыз утыра (хатын-кыз тавышы).

- Малай нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: малай йоклый).

- Әйе, малай йоклый (хатын-кыз тавышы).

- Әби нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: әби юа).

- Әйе, әби юа (хатын-кыз тавышы).

- Бабай нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: бабай утыра).

- Әйе, бабай утыра (хатын-кыз тавышы).

Тема: “Дусларны сыйлыйбыз”.

12 нче кисәк (10 нчы тема).

Жыр. “Нишли?”

Нишли? Нишли?

Йоклай, йоклай.

Нишли? Нишли?

Утыра, утыра.

Нишли? Нишли?

Ашый, ашый.

Нишли? Нишли?

Эчэ, эчэ.

Тема: “Нишлисең?”

13 нче кисэк (11 нче тема).

Ребята, Акбай и Мияу угощаются. Мияу спрашивает: Акбай, что делаешь? – Нишлисең? *(ир-ат тавышы)*

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Кушаю. Ашыйм, ашыйм. Мияу, нишлисең?

Мияу: Пью. Эчэм, эчэм *(озын пауза)*

Тәрбияче: *Спросите, что делает Акбай?*

Бергә: *Акбай, нишлисең?*

Акбай: Ашыйм *(озын пауза)*.

Тәрбияче: *Спросите, что делает Мияу?*

Бергә: *Мияу, нишлисең?*

Мияу: Эчэм.

Тема: “Нишлисең?” (телефоннан сөйләшү)

14 нче кисэк (11 нче тема).

- Исәнме, хәерле көн, Оля *(малай тавышы)*.

- Исәнме, хәерле көн. Син кем? *(кыз тавышы)*.

- Мин Коля *(малай тавышы)*.

- Хәлләр ничек, Коля? *(кыз тавышы)*.

- Өйбәт. Хәлләр ничек, Оля? *(малай тавышы)*.

- Өйбәт *(кыз тавышы)*.

- Оля, нишлисең? *(малай тавышы)*.

- Алма ашыйм. Коля, нишлисең? *(кыз тавышы)*.

- Чәй эчәм *(малай тавышы)*.

- Сау бул, Коля *(кыз тавышы)*.

- Сау бул, Оля *(малай тавышы)*.

Тема: “Өйдәгез, уйныйбыз”.

15 нче кисэк (13 нче тема).

- Исәнме, Оля *(малай тавышы)*.

- Исәнме, Коля *(кыз тавышы)*.

- Хәерле көн *(малай тавышы)*.

- Хәерле көн *(кыз тавышы)*.

- Хәлләр ничек? *(малай тавышы)*.

- Өйбәт. Коля, хәлләр ничек? *(кыз тавышы)*.

- Өйбәт *(малай тавышы)*.

- Коля, нишлисең? *(кыз тавышы)*.

- Ботка ашыйм. Син нишлисең? *(малай тавышы)*.

- Мин уйныйм *(кыз тавышы)*.

- Сау бул, Оля *(малай тавышы)*.

- Сау бул, Коля *(кыз тавышы)*.

Тема: “Кунак килде”.

16 нчы кисэк (14 нче тема).

Ишек шакыган тавыш *(озын пауза-10 секунд)*.

Бергә: *Кем анда?*

Әби: Мин әби (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*кыска пауза-3 секунд*).

Әби: Исәнмесез, балалар (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Исәнме, әби. Әби, хәлләр ничек?

Әби: Әйбәт, рәхмәт(*кыска пауза-4 секунд*).

- **Предложите бабушке сесть на стул** (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, утыр.

- **Әби нишлисең?** (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Сижу - утырам. Утырам.

17 нче кисәк (14 нче тема).

- **Бабушка ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь** (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Утырам.

- **Мияу, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь** (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Утырам.

- **Акбай, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Утырам.

18 нче кисәк (14 нче тема).

Мияу: Әби, кил монда, утыр.

Әби: Рәхмәт.

Мияу: Әби, нишлисең?

Әби: Утырам.

Мияу: Әби, мә чәй, эч.

Әби: Рәхмәт, чәй тәмле.

Тема: “Кафега барабыз”.

19 нчы кисәк (16 нчы тема).

- **Акбай и Мияу встретились по пути в кафе. Слушайте, как они разговаривали друг с другом** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Мияу, куда идешь? Кая барасың?

Мияу: Иду в кафе. Кафега барам. Акбай, кая барасың?

Акбай: Кафега барам.

Тема: “Без кафеда” (телефоннан сөйләшү)

20 нче кисәк (17 нче тема).

- **Слушайте, как Коля угощается в кафе. Из кафе звонит Оле.** (*ир-ат тавышы*).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).

- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).

- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).

- Әйбәт. Коля, син нишлисең? (*кыз тавышы*).

- Мин бәрәңге ашыйм (*малай тавышы*).

- Бәрәңге тәмлемә? (*кыз тавышы*).

- Әйе, бәрәңге тәмле. Оля, син нишлисең? (*малай тавышы*).

- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).

- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Күңелле уеннар”.

21 нче кисәк (20 нче тема).

- **У меня тоже есть рисунки, давайте их посмотрим** (*клоун, ир-ат тавышы*).

- Зайчик прыгает. Куян сикерә. Сикерә (*озын пауза-20 секунд*).

- Зайчик бежит. Куян йөгерә. Йөгерә.

22 нче кисәк (20 нче тема).

- **Слушай. Найди соответствующий рисунок** (*ир-ат тавышы*)

-Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке утыра (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу керпе. Керпе кечкенә, матур. Керпе уйный (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу аю. Аю зур, матур. Аю йоклый (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу песи. Песи кечкенә, матур. Песи сөт эчә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу эт. Эт зур, матур. Эт ашый (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу кыз. Кыз кечкенә, матур. Кыз кул юа (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу куян. Куян кечкенә, матур. Куян сикерә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке йөгерә (*балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

23 нче кисәк (20 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Әйдәгез, биибез”.

1) Бар монда зур төлке.

Зур төлке, матур төлке.

Төлке, төлке кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

2) Бар монда зур аю,

Зур аю, матур аю.

Аю, аю кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

3) Бар кечкенә куян,

Кечкенә, матур куян.

Куян, куян кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

4) Бар кечкенә керпе,

Кечкенә, матур керпе.

Керпе, керпе кил әле,

Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Спорт бәйрәменә әзерләнәбез”.

24 нче кисәк (22 нче тема).

- **Акбай и Мияу готовятся на спортивный праздник. Мияу, кая барасың?** (*ир-ат тавышы*)

Мияу: Спорт бәйрәменә барам.

- **Акбай, кая барасың?** (*ир-ат тавышы*).

Акбай: Спорт бәйрәменә барам.

Мияу: Акбай, сикер! Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин сикерәм. Мияу, беги! Мияу, йөгер! Мияу, йөгер! Мияу, син нишлисең?

Мияу: Я бегу. Мин йөгерәм. Йөгерәм.

Тема: “Бәйрәмгә барабыз”.

25 нче кисәк (23 нче тема).

- Акбай и Мияу собрались в Казань. Покупают в кассе билет *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Акбай, билет бир әле.

Акбай: Кая барасың?

Мияу: Казанга барам.

Акбай: Мә, билет.

Мияу: Рәхмәт.

- Мы с вами тоже поедem в город Казань. Спросите, у кассира билет *(хатын-кыз тавышы)*

26 нчы кисәк (23 нче тема).

- Мы проезжаем заповедную зону. Тут обитают дикие животные, которые охраняются *(кыска пауза, ир-ат тавышы)*

- Ребята, скажите, кого вы видите? Что они делают? *(ир-ат тавышы)*

27 нче кисәк (23 нче тема).

- Остановка для отдыха. Здесь можно поесть и попить *(кыска пауза, ир-ат тавышы)*

Акбай: Мин өчпочмак ашыйм. Син нишлисең?

Мияу: Мин чәк-чәк ашыйм.

28 нче кисәк (23 нче тема).

Жыр.

Мин барам, барам, барам,

Казанга барам, барам.

Әйе шул, әйе шул,

Казанга барам, барам.

Тема: “Казанда спорт бәйрәме”.

29 нчы кисәк (25 нче тема).

- Исәнме, мин корреспондент. Син кем? *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: Исәнмесез. Мин Акбай.

- Сиңа ничә яшь? *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: 6 яшь.

- Син нишлисең? *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: Мин сикерәм.

- Рәхмәт *(хатын-кыз тавышы)*.

- Исәнме, мин корреспондент. Син кем? *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: Исәнмесез. Мин Мияу.

- Сиңа ничә яшь? *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: 6 яшь.

- Син нишлисең? *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: Мин йөгерәм.

- Рәхмәт *(хатын-кыз тавышы)*.

30 нчы кисәк (25 нче тема).

(Физминутка үткәрер өчен дәртле музыкага җырланса, яхшы булыр иде)

Әй, нәниләр, нәниләр

Ардык без, дип әйтмиләр.

Аякларын күтәрәп,

Матур итеп атлыйлар.

Хәзер барабыз алга

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хэзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Егылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хэзер барабыз артка

Егылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Тема: “Безнең дуслар”.

31 нче кисәк (28 нче тема).

- Ребята, к нам из цирка пришли домашние птицы. Давайте, с ними познакомимся (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза*).

Этәч тавышы: Кикрикүк. Этәч. Этәч. Этәч (*озын пауза-6секунд*).

Бергә: Этәч. Этәч. Этәч.

Тавык тавышы: Ко-ко-ко. Тавык. Тавык. Тавык (*озын пауза -6 секунд*).

Бергә: Тавык. Тавык. Тавык.

32 нче кисәк (28 нче тема).

Жыр.

1)Бар монда зур этәч,

Зур этәч, матур этәч.

Этәч, этәч кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

2)Бар кечкенә тавык,

Кечкенә, матур тавык.

Тавык, тавык кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Үрдәк дусларын тапты”.

33 нче кисәк (29 нчы тема).

Ишек шакыган тавыш (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: Кем анда?

Үрдәк: Бак-бак, мин (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: Кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*кыска пауза-3 секунд*).

Үрдәк: Исәнмесез (*кыска пауза-6 секунд*).

Бергә: Исәнмесез. Син кем?

Үрдәк: Мин үрдәк. Мин үрдәк. Үрдәк.

34 нче кисәк (29 нчы тема).

Үрдәк: Бак-бак. Хозяин цирка ищет своих зверей, птиц. Отправил меня за ними.

- Утка долго шла проголодалась, давайте, угостим. **Үрдәк, кил монда, утыр. Мә, ботка аша** (*хатын-кыз тавышы*).

Үрдәк: Бак-бак. Рәхмәт, ботка тәмле.

- Давайте, позовем зверей, птиц и угостим их тоже (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Акбай чана шуа”.

35 нче кисәк (31 нче тема).

-Слушайте, как будет санки по-татарски (*ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

-Бу чана (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче куянный чанасын күрсәтә*)

-**Бу чана** (кыска пауза-3 секунд). **Повторите** (кыска пауза-3 секунд). **Бу чана** (ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый)

-**Бу чана** (ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый)

-**Слушайте** (кыска пауза-3 секунд). **Заяц катается на санках** (ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд)

-**Куян чана шуа** (кыска пауза-3 секунд). **Куян чана шуа** (ир-ат тавышы).

36 нчы кисәк (31 нче тема).

-Куян нишли? (ир-ат тавышы).

-Чана шуа (хатын-кыз тавышы).

-Төлке нишли? (ир-ат тавышы).

-Чана шуа (хатын-кыз тавышы).

-Бүре нишли? (ир-ат тавышы).

-Чана шуа (хатын-кыз тавышы).

-Аю нишли? (ир-ат тавышы).

-Чана шуа (хатын-кыз тавышы).

Тема: “Чана шуам”.

37 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай белән Мияу жырлыйлар.

Мин Акбай, мин Акбай,

Зур Акбай, матур Акбай (Акбай тавышы).

Мин Мияу, мин Мияу,

Зур Мияу, матур Мияу (Мияу тавышы).

38 нче кисәк (32 нче тема).

Мияу: Акбай, бу нәрсә?

Акбай: Бу чана.

Мияу: Чана нинди?.

Акбай: Чана зур, кызыл.

Чана шуган тавыш ишетелә (кыска пауза-3 секунд).

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин чана шуам. Мияу, кил монда. Утыр.

Мияу: Мин чана шуам.

Тема: “Әйдә, бие”.

39 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе ишетелә (сүзләргә әйткәндә көй акрын гына ишетелә)

- Ребята, слушайте, какая красивая, весёлая плясовая мелодия «Зиләйлүк». Так и хочется поплясать. Давайте вместе попросим: Акбай, танцуй. Акбай, бие. Мияу, танцуй. Мияу, бие (хатын-кыз тавышы).

40 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе.

Тема: “Без биибез”.

41 нче кисәк (35 нче тема).

Татар халык бию көе.

Тема: “Мияуның бүлмәсен бизибез”.

42 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Скоро у Мияу день рождение. Я не приготовил ей подарок. А знаете почему? Зашёл в магазин, где продавались огромные воздушные шары. Но забыл, как назвать цвета по-татарски и стал показывать пальцами. Продавцы не захотели со мной разговаривать, с таким невежливым. Чтобы такого не повторилось, помогите мне вспомнить цвета по-татарски.

43 нче кисэк (37 нче тема)

Акбай (жырлап айтә): Если нравится тебе, то делай так. Әгәр сиңа ошый икән, син бие (*озын пауза-10секунд, Акбай биш, балалар кушыла*).

Акбай: Мин биим (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин биим.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син сикер (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин сикерәм (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин сикерәм.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син йөгәр (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин йөгәрәм (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин йөгәрәм.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син уйна (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин уйныйм (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин уйныйм.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сиңа ошый икән, син утыр (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин утырам (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин утырам.

44 нче кисэк (37 нче тема).

Акбай: Я думаю, что день рождение Мияу будет интересным, если мы для неё выучим песню.

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, ипи тәмле.

Тема: “Туган көнгә бүлэк эзерлибез”.

45 нче кисэк (38 нче тема).

Акбай: На день рождение Мияу я приготовил в подарок песню.

Бергә: Акбай, жырла.

Акбай: Я люблю петь! Я пою – мин жырлыйм. Мин жырлыйм, жырлыйм (*жырлый: лә-лә-лә*).

Бергә: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин жырлыйм. А вы любите петь?

46 нчы кисэк (38 нче тема).

Жыр.

1) Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

Мин жырлыйм, жырлыйм, жырлыйм,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлыйм, жырлыйм.

2) Мин биим, биим, биим.

Мин матур биим, биим.

Мин биим, биим, биим,

Мин матур биим, биим.
Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,
Мин матур биим, биим.

Тема: “Мияуның туган көне”.

47 нче кисәк (40 нчы тема).

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә
Без пешердек ак ипи.
Менә шундый ипи зур,
Менә шундый кечкенә.
Менә шундый тәмле,
Менә шундый баллы.
Әйе шул, әйе шул,
Әйе шул, ипи тәмле.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Ребята, видите, Мияу не просто говорит спасибо, а “большое спасибо” – “зур рәхмәт”.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Попросите Мияу, чтобы она станцевала *(кыска пауза-4 секунд)*.

Бергә: Мияу, әйдә, бие *(пауза-6 секунд)*.

Мияу татар бию көенә бии *(кыска пауза-4 секунд)*.

Бергә: Мияу матур биш.

Мияу: Зур рәхмәт.

Тема: “Туган көн табынында”.

48 нче кисәк (41 нче тема).

- **День рождения продолжается** *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: Я вам тоже приготовила сюрприз. Отгадайте мои загадки.

1) Мин зур, матур, әйбәт. Мин йөгерәм, сикерәм, утырам, жырлыйм: “Тяф-тяф”. Бел *(ир-ат тавышы, озын пауза)*.

- Төлке *(хатын-кыз тавышы)*.

2) Мин кара. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин йөгерәм, сикерәм, биим, ашыйм, жырлыйм: “Чи-чи-чи”. Бел *(ир-ат тавышы, озын пауза)*.

- Тычкан. *(хатын-кыз тавышы)*.

3) Мин кызыл. Мин зур, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, су эчәм, биим, жырлыйм: “Кикрикүк”. Бел. *(ир-ат тавышы, озын пауза)*.

- Этәч *(хатын-кыз тавышы)*.

4) Мин ак. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, йөгерәм, жырлыйм: “Ко-ко-ко”. Бел. *(ир-ат тавышы, озын пауза)*.

- Тавык *(хатын-кыз тавышы)*.

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Мияу: Әйдәгез, балалар, утырыгыз. Вы сидите за волшебным праздничным столом, будьте вежливы, угощайте друг-друга.

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Алма кирәк.

Мияу: Нинди алма?

Акбай: Яшел, зур, тәмле алма.

Мияу: Мә, яшел, зур, тәмле алма.

Акбай: Зур рәхмәт.

Мияу: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин алма ашыйм.

Мияу: Алма тәмлеме?

Акбай: Әйе, алма тәмле. Мин алма яратам.

Тема: “Күңелле сәяхәт”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- Малай китап укый (*пауза-3 секунд*). Малай китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Кыз китап укый (*пауза-3 секунд*). Кыз китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Куян китап укый (*пауза-3 секунд*). Куян китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Төлке китап укый (*пауза-3 секунд*). Төлке китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә*).

Тема: “Күңелле сәяхәт”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Перед нами лес. Ребята, смотрите, лесной компьютер, а в компьютере электронное письмо. Это письмо от волшебника. В нем написано, что волшебник рисует –рәсем ясьй. Послушайте и повторите за ним. Если мы выполним задание лесного волшебника сможем идти дальше.

- Рәсем ясьй. Алма ясьй (*кыска пауза- 3секунд*). Алма ясьй (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясьй. Алма ясьй.*

- Рәсем ясьй. Туп ясьй (*кыска пауза- 3секунд*). Туп ясьй (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясьй. Туп ясьй.*

- Рәсем ясьй. Шар ясьй (*кыска пауза- 3секунд*). Шар ясьй (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясьй. Шар ясьй.*

- Рәсем ясьй. Китап ясьй (*кыска пауза- 3секунд*). Китап ясьй (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясьй. Китап ясьй.*

52 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Ребята, я тоже люблю рисовать. Я рисую яблоко – мин алма ясьй.

- Мин рәсем ясьй. Мин алма ясьй (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясьй. Мин алма ясьй.*

- Мин рәсем ясьй. Мин туп ясьй (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясьй. Мин туп ясьй.*

- Мин рәсем ясьй. Мин шар ясьй (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясьй. Мин шар ясьй.*

- Мин рәсем ясьй (*ир-ат тавышы*) – *Мин рәсем ясьй.*

53 нче кисәк (44 нче тема) (телефоннан сөйләшү).

Мияу(шалтырата): (пауза) *Хәерле көн.*

Тылсымчы: Исәнмесез.

Мияу: ... (пауза) *Хәлләр ничек?*

Тылсымчы: Әйбәт. Син нишлисең?

Мияу: (пауза) *Мин рәсем ясьй.*

Тылсымчы: Нинди рәсем?

Мияу: ... (пауза) *Алма, туп, шар, китап.*

Тылсымчы: Әйбәт, килегез мәктәпкә. Приходите в школу.

Мияу: ... (пауза) *Мәктәпкә?*

Тылсымчы: Әйе, мәктәпкә.

Мияу: ... (пауза) *Рәхмәт. Сау булыгыз.*

Тылсымчы: Сау булыгыз.

54 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Ребята, лесной волшебник приглашает нас в волшебную страну, где говорят только на татарском языке. Возьмите телефон, расскажите друг-другу, что вы поете, танцуете, рисуете, читаете.

55 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Молодцы ребята. Мы теперь точно попадем в волшебную страну “Школа”- “Мәктәп”.

56 нчы кисәк (46 нчы тема).

Акбай: Ребята, мы можем продолжить путь, ведь лесной волшебник пригласил нас в страну, которая называется “Школа” – “Мәктәп”. Путешествие продолжается. Но что это? На нашем пути высокая гора, чтобы пройти гору нужно прочитать пиктограммы. Если мы поймем, что написано, гора даст нам продолжить дорогу.

Мияу (пиктограмма күрсәтеп): Кем укый?

Акбай: Мин укыйм.

Акбай укый: Малай рәсем ясьй.

Мияу (пиктограмма күрсәтәләр): Кем укый?

57 нче кисәк (46 нче тема).

Мияу: Трудное было задание, но мы справились. Дорога свободна. Нас ждут удивительные приключения в следующий раз.

58 нче кисәк (47 нче тема).

Жыр.

1) Мин барам, барам, барам,

Мәктәпкә барам, барам.

Китап, карандаш алам,

Мәктәпкә барам, барам.

2) Мин барам, барам, барам,

Мәктәпкә барам, барам.

Китап укыйм, рәсем ясым,

4-ле, 5-леләр алам.

59 нчы кисәк (47 нче тема).

Мияу: Ребята, вот мы с вами дошли в волшебную страну “Школа” – “Мәктәп”. В школу зайдет тот, кто скажет, что нарисовано на пригласительных билетах.

60 нчы кисәк (47 нче тема).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: *Исәнме, Акбай.*

Акбай: Хәлләр ничек? (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: *Әйбәт.*

Акбай: Вы очень быстро прошли препятствия. Я вас поздравляю, возьмите подарки.

Тема: “Мәктәптә”.

61 нче кисәк (49 нчы тема).

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Аш кирәк.

Мияу: Мә аш, аша.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин аш ашыйм.

Мияу: Аш нинди?

Акбай: Аш тәмле. Бик тәмле. Мин аш яратам.

Тема: “Уку бүлмәсе”.

62 нче кисәк (50 нче тема).

Акбай: Ребята, продолжим путешествие по волшебной стране “Мәктәп”.

63 нче кисәк (50 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Белмим.

Акбай: Бу дәфтәр. Дәфтәр.

Мияу: Дәфтәр. Дәфтәр.

Акбай: Нинди дәфтәр?

Мияу: Чиста, матур, зур дәфтәр.

Акбай: Ничә дәфтәр?

Мияу: Бер дәфтәр.

Тема: “Өстәл театры “Теремкәй” әкияте”.

64 нче кисәк (52 нче тема)

- Сегодня я вам расскажу сказку “Теремок”.

Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә (*хатын-кыз тавышы*)

Ишек шакыган тавыш.

- Теремкәйдә кем яши? Юк, яшәми.

Теремкәйгә тычкан килә (*хатын-кыз тавышы*)

Тычкан (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши? (*кыска пауза*).

Тычкан: Юк, яшәми. Мин яшим.

-Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши

Теремкәйгә куян килә (*хатын-кыз тавышы*)

Куян (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан. Син кем?

Куян: Мин куян. Матур куян.

Тычкан: Әйдә, кил монда.

Куян (керә): Мин сикерәм. Әйдәгез, сикерәбез (*озын пауза, балалар сикерәләр*).

- Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйгә бүре килә (*хатын-кыз тавышы*)

Бүре (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Тычкан, куян: Син кем?

Бүре: Мин бүре. Мин зур, кара бүре.

Тычкан, куян: Әйдә, кил монда.

Бүре (керә): Мин йөгерәм. Әйдәгез, йөгерәбез (*озын пауза, балалар йөгерәләр*).

- Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке килә (*хатын-кыз тавышы*)

Төлке (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Тычкан, куян, бүре: Син кем?

Төлке: Мин төлке. Мин зур, матур төлке.

Тычкан, куян, бүре: Әйдә, кил монда.

Төлке (керә): Мин бийм. Әйдәгез, бийбез (*озын пауза, балалар бишләр*).

- Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлкә яши (*хатын-кыз тавышы*).

Теремкәйгә жырлый-жырлай аю килә.

Аю (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Төлкә: Мин төлкә.

Тычкан, куян, бүре, төлкә: Син кем?

Аю: Мин аю. Мин зур, матур аю.

Тычкан, куян, бүре, төлкә: Әйдә, кил монда.

Аю (керә): Мин жырлайым. Әйдәгез, жырлайбыз (*озын пауза, балалар кушылып жырлай*).

Музыка. Балалар белән бергә жырлайлар.

Мин жырлайым, жырлайым, жырлайым,

Мин матур жырлайым, жырлайым.

Мин жырлайым, жырлайым, жырлайым,

Мин матур жырлайым, жырлайым.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлайым, жырлайым.

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә,

Теремкәйдә тычкан яши, пи-пи-пи.

Теремкәйдә куян яши. Мин куян.

Теремкәйдә бүре яши. Мин бүре.

Теремкәйдә төлкә яши. Мин төлкә.

Теремкәйдә аю яши. Мин аю.

Алар бик дус (*хатын-кыз тавышы*).

Күңелле музыка. Биеләр.

Тема: Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?”

65 нче киек (55 нче тема).

- Я вам раскауу сказку «Кто что любит» -«Кем нәрсә ярата?» (*хатын-кыз тавышы*).

Кешлар сайраган тавышлар ишетелә. Этәч канат кагып кычкыра.

Этәч: Кикри-күк, кикри-күк (*кыска пауза*) Ко-ко-ко.

Песи кьерелеп: Мияу-мияу-мияу.

Песи: Хәерле көн, этәч.

Этәч: Хәерле көн, пси.

Песи: Хәлләр ничек, этәч?

Этәч: Әйбәт. Рәхмәт. Ә синәң хәлләрәң ничек?

Эт йөгереп килә: һау-һау-һау. Исәнме, этәч. Исәнме, пси.

Этәч белән пси: Исәнме, эт.

Эт: Кәжә кая?

Этәч белән пси: Өнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата.

Эт: Мин ипи яратам. Пси, син нәрсә яратасың?

Песи: Мин сөт яратам. Сөт тэмлэ. Өтэч, син нэрсэ яратасың?

Өтэч: Мин ботка яратам. Ботка тэмлэ.

Кэжэ: Исэнемсез. Хэерлэ көн. Хэллэр ничек?

Бергэ: Эйбэт.

Кэжэ: Мин кэбестэ ашыйм. Кэбестэ бик тэмлэ. Акбай, мэ кэбестэ, аша. Кэбестэ тэмлэ.

Акбай: Юк, мин ипи яратам. Син кэбестэ аша. Ипи кирэк.

Кэжэ: Мэ, ипи, аша.

Акбай: Рэхмэт. Ипи тэмлэ.

Песи: Мин сөт яратам. Сөт юк.

Кэжэ: Сөт бар. Песи, кил монда. Сөт ал, эч.

Песи сөт эчэ: Мин сөт эчэм. Сөт тэмлэ. Өтэч, кил монда, сөт эч.

Өтэч: Юк, мин сөт яратмыйм. Мин ботка яратам. Ботка юк.

Кэжэ: Ботка бар, кэрзиндэ. Өтэч, кил монда. Мэ ботка, аша.

Өтэч: Зур рэхмэт. Ботка бик тэмлэ. Мэ, кэжэ, ботка аша.

Кэжэ: Юк, кэбестэ яратам. Кэбестэ тэмлэ.

Өтэч: Юк, ботка тэмлэ.

Песи: Юк, сөт тэмлэ.

Эт: Юк, ипи тэмлэ.

Кыз килеп чыга: Ипи тэмлэ, сөт тэмлэ, ботка тэмлэ, кэбестэ тэмлэ. Мин ипи, ботка, кэбестэ яратам.

Бергэ жырлап, биилэр.

Ипи тэмлэ,

Сөт тэмлэ,

Ботка тэмлэ,

Кэбестэ тэмлэ.

Тема: “Кем нэрсэ ярата?” экиятен сэхнэлэштерү.

66 нчы кисэк (56 нчы тема).

Жыр.

Ипи тэмлэ,

Сөт тэмлэ,

Ботка тэмлэ,

Кэбестэ тэмлэ.

Тема: “Белем иленэ сэхэхэт”.

67 нче кисэк (58 нче тема).

- Какая красивая книга. Ребята, эта книга волшебная. В каждой ее страничке таится секрет. волшебство. Давайте, посмотрим вместе, какая тайна спрятано в этой волшебной книге (*ур-ат тавышы*).

68 нче кисэк (58 нче тема).

Акбай: Бу эни. Эни матур, эйбэт, зур. Бу ипи. Эни ипи ашый. Ипи тэмлэ. Эни ипи ярата.

Мияу: Бу эти. Эти зур, матур, эйбэт. Бу сөт. Эти сөт эчэ. Сөт тэмлэ. Эти сөт ярата.

69 нчы кисэк (58 нче тема).

Жыр.

Мин куян, мин куян,

Зур куян, матур куян.

Мин тычкан, мин тычкан,

Кечкенэ, матур тычкан.

Тема: “Могжизалар кыры”.

70 нче кисэк (59 нчы тема).

Хат.

- Дорогие ребята! Я Вас приглашаю на выпускной бал, который состоится в моем королевстве «Знаний». Но для этого вы должны выполнить все мои задания. Мои задания в этом волшебном сундучке. Если все задания выполните успешно, вы непременно попадете в мое королевство, где говорят на красивом – татарском языке. Желаю Вам удачи, и с нетерпением жду Вас у себя» (*хатын-кыз тавышы*).

71 нче кисэк (59 нчы тема).

-Ребята, молодцы. Вы выполнили все мои задания. Добро пожаловать в мое королевство “Знаний”, где говорят на красивом татарском языке. Желаю вам удачи! (*хатын-кыз тавышы*).

МЕТОДИК КИҢӘШЛӘР.

Методик кулланмаларда 60 ар белем бирү эшчәнлегенң конспектлары бирелгән. Ел дәвамында, тәрбияче үзе ижади якын килеп, укыту методик кулланмада бирелгән тематик планга таянып, мультфильмнар, анимацион сюжетлар, “Әкият илендә” тапшыруын кулланып, индивидуаль эшнә дә кертеп, көндәлек план төзи.

Телгә өйрәтүнең төп формасы һәм чарасы булып белем бирү эшчәнлеген алына. Ул системалы рәвештә план буенча үткәрелә. Өйрәнелгән сүзләр, сүзтөзмәләр, диалоглар эшчәнлектән тыш уен вакытларында активлаштырыла һәм ныгытыла, көндәлек аралашуда кулланыла.

Яңа сүзләргә, сүзтөзмәләргә, ситуацияләргә балалар аңламаган очракта, тәрбияче рус телендә сөйли.

Пиктограммалар мәктәпкә эзәрлек төркемдә, яңа сүзләр (фигурылар) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Балаларга темадан тыш артык сүзләр, уеннар, җырлар, шигырьләр бирелергә тиеш түгел.

Бала татар телендә сүзнә дәрәҗә әйтмәгән очракта, тәрбияче баланы тыңлап сүзнә дәрәҗә үрнәгән бирә. Балалардан авазларның дәрәҗә әйтелешен катгый таләп итмәскә кирәк.

Тәрбияче сөйләмдә акцент, җирле диалект, аваз кимчелекләре булмаска тиеш.

Тәрбияче сүзлек белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен урта сүзләргә таяна ала.

Тәрбияче үзенең эшенә ижади якын килергә, төрлө алымнар, чаралар эзләп, аларны кулланырга тиеш.

Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар керту, басту хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләрнең татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлегенә аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы рольгә уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшергә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-әниләрнең бердәм позициядә булуы уңай нәтиҗә бирә.

Сүзлек белән эшләү.

Балаларны татар телендә сөйләшергә һәм аралашырга өйрәтү билгелә бер күләмдәгә сүз байлыгы булдырудан башлана.

Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеш һәм характеры ягыннан лексик күнегүләргә икегә бүлеп карыйлар: эзәрлек күнегүләргә һәм сөйләм күнегүләргә.

Эзәрлек күнегүләргә балаларны яңа сүзләргә файдаланып сөйләргә эзәрли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләргә хәтердә калдырырга ярдәм итәләр.

Сөйләм күнегүләргә лексик күнегүләргә бер төрә буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр җирлегендә ситуацияләргә бәйлә сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр.

Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:

-яңа сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгәл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә әйтәләр;

-аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;

-ишеткән сүзнә бала рәсемнән табып күрсәтә һәм әйтә;

-сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәрҗемәсе бирелә;

-төрлө эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә;

-уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла;

-яңа сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп;

-аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яңа сүзләргә, конструкцияләргә бары аралашуда аңлап куллана).

-бала теге яки бу сүзнә аның төгәл мәгънәсен аңлап үзләштереп калсын өчен телдән мондый күнегүләргә үткәргә мөмкин: -*Бу туп?* - *Әйе, бу туп.*

-*Бу песи?* (*туп күрсәтелә*) - *Юк, бу песи.*

-өйрөнелгән сүзләрне хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырырга була: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин” һ.б..

Баланың сөйләмен оештыру өчен исемнең алмашлык (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчке сыйфатлар) һәм фигыль белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла.

Фигыль белән таныштыру боерык фигыльләрдән башлана (бар, сикер, аша һ.б.).

Уртанчылар төркемендә балаларга боерык фигыльләрне аңлап үтәүләрен тәлап ителә.

Зурлар төркемендә балалар кайбер боерыкларны үзләре бирә (сикер, аша, уйна) һәм аңлап үтилә.

Мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисән? сорауларын бирәләр һәм аңлап җавап кайтаралар.

Укыту методик комплектының төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнең эһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гадидән катлаулыга дигән дидактик принципка таянып эшләү кулай.

Диалогик сөйләмдә иң отышлы алым – сорау-җавап рәвешендә (сорау-информация алу берәмлеге) һәм теләк белдерә торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызлык төсмере булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнең җавап репликасы; килә: *Бу кем? - Бу әти*; раслау рәвешендә: *Бу әти? - Әти*; инкарь рәвешендә: *Бу әни? - Юк, бу әти*. Реплика- җавап сорау рәвешендә дә булырга мөмкин: *Нинди әти?* Бу вакытта әңгәмәдәшнең җавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: *Матур әти*; яисә: *Матур*.

Мәктәпкәчә яшәтгә балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итергә мөмкин:

- уен ситуацияләрендә катнашу;

- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;

- тематик диалоглар төзү;

- сәхнәләштерүдә катнашу;

- рольләргә бүлеп сөйләү.

Диалоглар белән эшләү коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә керерлек кирәкле формаларын эшләргә һәм төрле шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрле формаларны кулланырга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга һ.б. өйрәтергә тиеш.

Шул ук вакытта, диалогны сорау бирү һәм аңа җавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сорау һәм җаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк.

Диалог үрнәкләре:

Исәнләшү: *Исәнме, Оля! – Исәнме Коля.*

Сабуллашу: *Сау бул, Оля. – Сау бул Коля.*

Танышу: *Мин Оля. – Мин Коля.*

Чакрыу: *Оля, кил монда.*

Рәхмәт белдерү: *Мә, курчак. – Рәхмәт.*

Сорау- уңай җавап: *Син малай? – Әйе, мин малай.*

Сорау – кире җавап: *Син малай? – Юк, мин кыз.*

Ачыккый торган сорау: *Мин кафега барам. – Нинди кафега?*

Аралашуга чыгу өчен нәтиҗәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора.

Аудиоязмалар яңа сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска җырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытларында куллану өчен төзелде. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Эш дәфтәрләре эшчәнлектә өйрөнелгән материалны ныгытуны күздә тотып төзелде. Дәфтәрләр белән эшләгәндә балалар кабатлылар, бер-берсенә сораулар бирәләр, тәрбияче белән аралашалар. Балалар үзләренә эш дәфтәрләрен өйгә алып кайтып өйрөнелгән материалны кабатлы алалар. Бу дәфтәрләр белән эти-әниләр дә, төркем тәрбиячеләре дә эшли ала, чөнки биремнәр рус телендә язылды.

Дәфтәрдәге эшнәң нәтиҗәсе уртанчылар төркемендә сүзнә ишетеп, аңлап, предметларны табып, парлаштырып, чагыштырып, аларның сыйфатын, санын билгеләүгә китерсә, зурлар төркемендә балаларны үзара аралашуга этәрә һәм бу мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә давам итә. Иң катлаулы биремнәр мәктәпкә эзерлек төркем өчен төзелгән. Бу төркемдә хәрәкәтне белдерүче сүзләр, яки фигыльләр күп кулланыла. Балаларны ситуацияләргә куеп, сораулар биреп диалогка этәрәбез. Берүк вакытта, фигыльләр боерык формада (утыр, уйна һ.б.), 2-нче зат алмашлыгына тәңгәл формада (яки утыра, укый, шуа, ашый һ.б.), һәм дә инде үзе турында 1-нче зат алмашлыгын кулланып өйрәтелә (уйныйм, утырам, барам, эчәм һ.б.). Балалар бер-берсенә, өлкәннәргә сораулар бирергә өйрәнәләр: бу нәрсә, нишли, син нишлисән, нәрсә кирәк, нинди һ.б. Жөмлеләр төзү баланың уйлавын таләп итә, чөнки алар 3-4 сүздән торалар. Мәсәлән: Аю караватта йоклый. Куян чана шуа. Песи бит юа һ.б.. Мәктәпкә эзерлек төркемендә өченче бирем җыр формасында бирелә. Бу биремнәргә интерактив такта һәм экраннарда эшләп була.

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелде. Сюжетны караганнан соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

“Татарча сөйләшәбез” укуыту методик комплектына нигезләнеп эшлэнгән “Әкият илендә” телевизион тапшыруын балаларны татар теленә өйрәткәндә карарга тәкъдим ителә.

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЫТӘГЕ БАЛАЛАРНЫҢ ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛҮ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРҮ.

Тикшерү үткәрү буенча кинәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку ылы башында (октябрь ае) һәм уку ылы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку ылы ахырында үткәрелә. Уку ылы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәрергә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә.Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала эйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтижә ясала.

Уку ылы ахырында уртанчылар, уку ылы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр				Аңлый, русча җавап бирә.				

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Үен эчтәлегә: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).

2. Дидактик үен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика шул ук). Үен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Үенни интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була)

3. Дидактик үен "Кәрзиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Үен эчтәлегә: Мияу кәрзин белән ашамлыктар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4. Дидактик үен "Нәрсә юк?"

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. ("Алма"...). Үенни рәсемнәр кулланып та үткәреп була.

5. Дидактик үен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Үен эчтәлегә: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6. Дидактик үен "Исемнәргә бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Үен эчтәлегә: Тәрбияче өстәлдә уенчыктар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны(рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма" ... ; "Бу кем?" - "Әти"... Бала уенчык исемнәрен дөрес әйтсә аңа уенчыктар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик үен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Үен эчтәлегә: Балага уенчыктар күрсәтелә, исемнәрен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемнәрен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик үен "Әйе-юк"

Сүзнәң дөрес үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"...; "Бу аю?" - "Әйе, аю"...; "Бу куян?" - "Юк, песи"...

Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчык, әйберләргә үзлектән, аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмдә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”).

Ситуатив күнегүләр:

а) Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".

б) Ситуатив күнегү “Куян аюда кунакта булды”. Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек сабуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сау бул, аю".

в) Уен ситуацииесе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-җимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

г) Уен ситуацииесе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустыңа") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацииеләрдә ягымлы сүзләргә урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) - тәрбияче ярдәмдә җавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2) - аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.

3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыктар" (Уен баланың боерыктарны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлегә: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык “ашый” башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәжә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дәрәс үти.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4.Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрен аңлап сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Үен эчтәлегә: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбиячәнең "Нинди?" сорауына бала уенчыкның исеме белән сыйфат билгесен белән әйтәргә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидактик үен "Тап, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә.("Чиста туп", "Пычрак аю"...).

Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик үен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп ", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик үен "Дәрәс сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик үен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дәрәс әйтә.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Үен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" сорауына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Үен ситуациясе "Күнак каршылыйбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин әби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Әби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исәнме, әби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Әби (бабай) хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Әби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшәргә, хәлән сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша,эч") һәм сабууллашырга тәкъдим ителә.

Эш дәфтәрендәге 3 нче биремне кулланып була.

1. Үен ситуациясе "Күнакларны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрендәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. Үен ситуациясе "Бер - беренне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мә, алма, аша. - Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле? - Әйе, тәмле.

Эш дәфтәрендәге 6 нчы биремне кулланып була.

3. Уен ситуациясе "Уенчыклар илендә"

1. Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем ясә предмет күрсәтелә, татарча исемнәр өйгәргә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану ("исәнме", "сау бул", "рәхмәт". "исәнмесез", "сау булыгыз")	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр өйгә, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля...							

Нәтижеләрне билгеләү	
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

1. “Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинка, чынаяк).

Үен эчтәлегә: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик үен “Кәзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Үен эчтәлегә: Куян кәзин белән яшелчәләр һәм җиләк-җимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик үен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик үен “Дөресен әйт”

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Үен эчтәлегә: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәренң исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй җиһазлары атамаларын аңлап дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”, “ Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

а) Поздоровайся с Акбаем.

б) Спроси как дела у Акбая.

в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.

г) Попрощайся с Акбаем.

д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрен урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, җавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзә башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольлә уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй җиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләргә билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Дидактик уен “Ничә?”

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Дидактик уен “Дөрес сана”

Тәрбияче уенчылар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәргә санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

“Син кем?” сорауына аңлап җавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Уен ситуациясе “Күнак каршылыбыз”

а)Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”
- Мин Акбай.
- Позови Акбая.
- Акбай, кил монда.

б)У Акбая сегодня день рождения. Подари свою игрушку

- Акбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г)Что бы съестть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.
- Рәхмәт.

3. Уен ситуациясе “Кибеттә”

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?

- Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.
- Мә, ике аю.
- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2,6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә.

Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булыгыз”, “рәхмәт”, “зур рәхмәт”, “хәерле көн”, “хәлләр ничек?”, “әйбәт”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгәр, йокла)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			

Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.
---	--------------------------

1. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бү нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, кәрпә, тавык, әтәч, үрдәк, аю).

Үен эчтәлегә: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бү нәрсә? (“бүре”...)

2. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).

Үен эчтәлегә: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар? (“Дәфтәр бар”...)

3. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә юк?”

Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Үеннә рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик үен “Доресен айт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңгә, аш, ботка, су).

Үен эчтәлегә: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрен атый.

Югары балл (2,7-3) — 10-14 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану

(“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”,
“Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнәгү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәгә 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрен урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмдә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгәр, бие, җырла, йокла).

Дидактик үен: “Командир”

Эш дәфтәрендәгә 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисәң?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисәң, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

4. Үен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Үен ситуацияләре:

а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)

б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)

в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-ролье үен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәру аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик үен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәргә була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. Дидактик үен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – русча җавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь? - (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”. (диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертәп баетырга була)

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. Уен ситуациясе “Кая барасың?” (мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңге ашый.

4. Ситуатив күнегү.

а) Син нишлисең?

- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, җырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2,6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә.

Файдаланылган әдәбият:

Борһанова Р. А., Юсупов Ф. Ф. Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы. Татарстан Республикасы Мәгариф министрлыгы тарафыннан расланган. – Казан: РИЦ «Школа», 2004.

Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.

Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов,

Е. А. Пассов “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.